

DIRVA

Nepriklausomybės laikais Kauno Valstybinis Teatras, dabar Kauno muzikinis teatras, prie kurio 1972 m. gegužės 14 d. susidėjo Romas Kalanta. Plačiau skaitykit Vyt. Alanto straipsnį 5 psl.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SAJUNGOS SUKAKTUVINIAM SEIMUI ARTĖJANT

SELMO RENGIMO KOMITETO PIRMININKAS
DR. ANTANAS BUTKUS ATSAKO Į KLAUSIMUS

— Kurie pagrindiniai Seimo programos punktai ir pranešėjai numatomi?

— Seimo darbotvarkė susideda iš dviejų pagrindinių dalių: a) iškilmingo posėdžio, kuris įvyks šeštadienio rytą (gegužės 24 d. 11 val.) ir b) darbo posėdžių — iki sekmadienio popietės. Po ALT S-gos seimo, sekmadienį, įvyks Vilties Draugijos suvažiavimas.

Šeštadienio rytą, jubiliejinio seimo atidarymo proga, šalia Sąjungos pirmininkės Emilijos Čekienės įžanginio žodžio ir valdybos vicepirmininko Jurgio Siruso mirusių S-gos narių pagerbimo, inž. Jonas Jurekūnas iš Chicago peržvelgs ALT S-gos 25-tąją sukaktį. Jonas Jurekūnas yra žinomas kaip įdomus ir gyvas kalbėtojas, todėl tikimasi, kad jis įžvalgiai pažiūrės į S-gos ateitį ir apibrėš mūsų aktualiuosius uždavinius.

Šeštadienį nuo 12:30 val. prasidės darbo posėdžiai. Pirmajame posėdyje šalia procedūrinių reikalų bus ir Sąjungos valdybos ataskaitiniai pranešimai bei diskusijos dėl veiklos.

Antrame darbo posėdyje (3:30-5:30 val. p. p.) bus padaryti pagrindiniai pranešimai ir diskusijos dėl jų. Tautinės spaudos klausimu kalbės Naujosios Vilties žurnalo vyr. redaktorius dr. Jonas Balys iš Washingtono. J. Maurukas praneš apie Tautinio Sąjūdžio veiklą ir jo darbą VLIKe, gi Teodoras Blinstrubas, ALT valdybos vicepirmininkas iš Chicago padarys pranešimą apie ALTos reikalus.

— Kokios bus paskaitų ir pranešimų temos, kurios būtų aktualios visiems lietuviams?

— Tautinė Sąjunga aplamai ir jos nariai ją atstovaudami bei pavieniui stipriai angažuojasi išeivijos lietuvių bendrinuose reikaluose, tad, mano manymu, visi pranešimai ir referatai turėtų dominti ne tik S-gos

narius, bet ir plačiąją lietuvių visuomenę.

Lietuvių spaudos klausimu, mūsų darbai VLIKe bei ALTe bus aktualūs. Ypač turėtų būti aktualus pranešimas apie Sąjungos atstovų veiklą ALT. Atsižvelgiant į dabartinę tarpautinių įvykių raidą bei šiandieninius tarporganizacines lietuvių veiklos santykius bus labai svarbu išgirsti ALT S-gos atstovų ALT pranešimai. Tikime, kad po to pranešimo S-gos atstovai ir svečiai turės progos pasisakyti išeivijos lietuvių gyvybiniais reikalais ir S-gos nariai išryškinti bei suderinti savo nusišatus tarporganizacines veiklas.

— Į kurias Seimo programos momentus būtų pagėdijama ir kviečiama Clevelando visuomenė?

— Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos Seimas yra atidaras lietuvių visuomenei ir ji į visus posėdžius yra kviečiama atsilankyti. Clevelando lietuviams gal aktualiausia būtų antrasis darbo posėdis, kuris programoje numatytas šeštadienį nuo 3:30 iki 5:30 val. Kaip minėjau, jame S-gos atstovai kalbės apie tarporganizacinių lietuvių veiklą ir ALT S-gos įnašus į šią veiklą.

— Kurios aplinkybės nulėmė, kad Seimo pokylis (banketas) ruošiamas ne Lietuvių namuose ar kur arčiau jų (pav. Nauj. parapijoje)?

— Šis klausimas be abejo labai aktualus Clevelando lietuviuose, nes mes galime didžiuotis savo namais. Deja, juose seimo negalėjome ruošti, nes seiman atvykstantiems svečiams reikalingas viešbutis apsinakvoti. Vienam iš viešbučių apnakvynius visus seimo atstovus gaunama nuolaida už kambarius. Šalia to, viešbutis teikia nemokamai po-
(Nukelta į 2 psl.)

INDIJOS IMPERIALISTINIAI SIEKIMAI

Paskutiniu laiku Indija, savo didžiojo vado Gandhi pastangomis išsilaisvinusi iš britų valdymo, pradėjo labai bičiuliauti su tikru imperia- listu — Sovietų Sąjunga ir nuolat pulti amerikiečius, kad tie esą irgi nemenkesni imperialistai, kam braunasi į Indijos vandenyno erdvę. Gi kad sovietai toje erdve patogiausiai įsitaisė, apie tai nė pypt.

Indija, per porą šimtmečių buvusi Britanijos karūnos perlu, po II Pasaulinio karo — tai yra 1947 m. rugpjūčio 15 d. — buvo paskelbta nepriklausoma valstybė. Geros galvos, norėdamos kad indusai ir musulmonai tarp savęs nesipiautų, nutarė padaryti dvi atskiras valstybes — Indija ir Pakistaną, o kelias teritorijas paliekant savystovių karaliukų valdžioje. Bet keisčiausia, kad Pakistanas buvo sudėtas iš dviejų dalių: vakarinio ir rytinio, esančio už kelių šimtų mylių prie Bengalijos įlankos. Strategišškai tikrai nesamoniškas, nes rytinę savo teritoriją Pakistanas galėjo pasiekti tik oro keliu arba jūromis aplink visą Indiją. Žinia, jei kaimynai būtų sugyvenę geruoju, susisiekimo problemos nebūtų buvę. Bet ta problema iškilo neilgai trukus.

Vos tik gavus savo nepriklausomybę, kad ir britų commonwealtho šeimoje, Indija tuoj likvidavo prie Bengalijos įlankos buvusias prancūzų valdas (Pondichery) ir kitas. Likvidacija padaryta 1949 ir 1954 metais. Netrukus po to Indija užėmė ir portugalų valdytas per 400 metų Goa teritoriją (1961 m. gruodžio 18 d.) Indija, pati būdama neįtikėtinai niškas kraštas (su mažomis išimtimis), pati panoro į savo teritoriją įjungti grynai katalikišką Goa (atsimintina kad Goa teritorijoje kadaise darbavosi šventasis Tomas Ksaveras).

Netrukus po to sekė du sunkūs karai su Pakistanu dėl Kašmiro teritorijos, kuri Indija panoro valdyti viena.

O prieš porą metų, Indijos kariniai ir politiniai remia-

mas Rytų Pakistano mahara dža Mujibar "sukilo" prieš Pakistaną, visą teritoriją nuo Pakistano atskyrė ir paskelbė sudaręs naują valstybę — Bangladesh. Vakarinis Pakistanas, būdamas atskirtas nuo savo rytinės dalies Indijos valdoma teritorija, mažai ką galėjo padėti savo rytinei valstybės daliai ir ji greit buvo okupuota. Bangladesh naujasis valdovas tuoj susigiminiavo su sovietais ir pradėjo gauti iš jų visokią paramą.

Prieš porą savaitių Indijos didelis "taikingumas" vėl buvo pademonstruotas visu nuogumu. Himalajų kalnuose, prie Kinijos okupuoto Tibeto, buvo palikta laisva tokia nedidelė Sikkim karalystė, užimanti tik 2745 mylių plotą. Karalystė niekam nekiludė ir gyveno savo uždara gyvenimą. Tačiau ji labai rūpėjo Indijai. Jau prieš metus laiko Indija ten buvo suorganizavusi sukilimą, tačiau tuo metu karaliui Chogyia Palden Thondup Namgyalui dar pasisekė atsilaikyti savo soste. Tačiau balandžio 10 d. Indija pasiuntė savo kariuomenės dalinius į Sikkimą ir jį okupavo. 400 karalių sargybinių buvo nuginkluoti, o pats karalius paimtas į namų areštą. Sikkimas buvo paskelbtas Indijos dalimi, kaip įeinantis į jos uniją.

Kinija, patyrusi, kad Indija jau priartėjo prie jos valdomo Tibeto, nejuokais susirūpino, kad "taikingi" Indijos siekiai nepradėtų judinti ir jos pamatų į Tibetą. Atsimintina, kad Indija jau yra kariavusi su Kinija prieš kelis metus, bet tie susidūri-

mai tada vyko toliau į rytus nuo Tibeto. Ir dabar Indijoje tebegyvena buvęs Tibeto valdovas Dalai Lama. Tai Kinija ir pradėjo būgštauti, ar

tas Dalai Lama, remiamas Indijos, nepanorės atsiimti savo kraštą.

Be Sikkimo, dar palieka dvi laisvos karalijos Nepalas ir Bhutanas, kurias taip pat gali ištikti Sikkim likimas.

(ab)

PASISAKO PRIEŠ LIETUVOS OKUPACIJOS ĮTEISINIMĄ

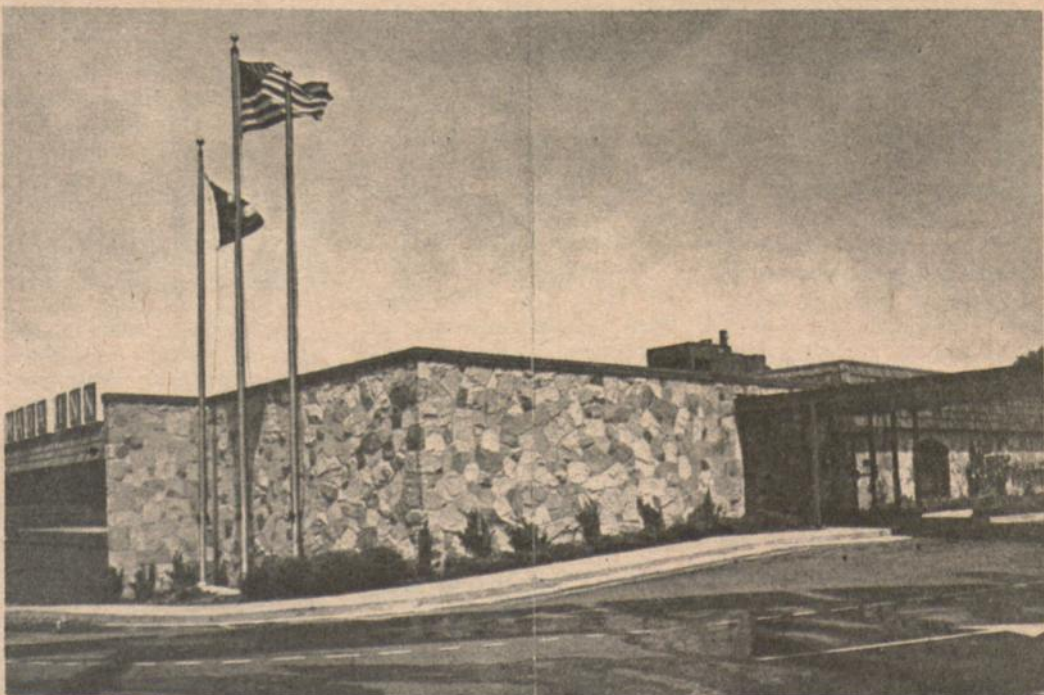
Lietuvių Radijo Klubo Hot Springs, Arkansas, pakviestas, Atstovų Rūmų narys John Paul Hammerschmidt balandžio 20 d. per KBHS Radiją pasakė Lietuvos bylai labai palankią kalbą. Iškėlęs Kersteno Komiteto "viską savo akimis mačiusių liudininkų parodymus", jis toliau sustoja prie Serovo masinių deportacijų instrukcijos, pridėdamas, kad faktinai pagal tą instrukciją galėtų būti deportuoti ar sunaikinti visi Lietuvos gyventojai, nuo kūdikio ir jo motinos iki žilų senelių. Pamini Bažnyčios persekiojimą Lietuvoje. Po ginkluotos rezistencijos atėjo pasyvioji. Tikėjimas į Dievą ir patriotiškumas yra du stipriausi lietuvių rezistencijos ramsčiai. Kiekvieną dieną pasitaiko nepalaužtos lietuvių dvasios pasireiškimų, kuriuos taip stipriai ir gražiai apibūdino Simas Kučirka savo teisme: "Aš ne laikau Rusijos savo tėvynę". Jei, sako kongresininkas Hammerschmidt, JAV praeityje ir praleido progą padaryti ką nors konkretaus Lietuvos nepriklausomybei atstatyti, tai mažiau sia ką jos dabar gali padaryti yra susilaikyti padaryti, kad ir nesamoningai, kokį nors žygį, kuris paneigtų lietuviams laisvę į nepriklausomybę.

"Tuo tikslu aš Atstovų Rūmas pateikiau rezoliuciją Nr. 195" ta prasme, kad JAV vyriausybė jokių būdu nepripažintų Europos Sau-

gumo Konferencijoje Lietuvos, Latvijos ir Estijos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą legalumo.

Kongr. Hammerschmidt gavęs iš State Departmento užtikrinimą, kad JAV politika Baltijos valstybių atžvilgiu nepasikeitė. "Tas užtikrinimas yra labai sveikintinas. Aš tikiuosi, kad ši pozicija nepasikeis. Aš tikiuosi, kad sovietams nebus leista kaip nors pakreipti ją savo naudai", baigė kongresininkas. (ELTA)

• Vytautas Meškauskas, Dirvos politinių įvykių komentatorius, su poniu atostogavęs Floridoje, Juno Beach, p. Tomkų motelyje, grįžo į Chicago.

Ramada Inn viešbutis, kur įvyks ALT S-gos sukaktuvinis seimas.

Šiapus ir anapus pusiaujo

(2)

Išpūdžiai buriuojant Ramiajame vandenyne

IŠPLAUKIAME

Kapitono sveikata gerėjo, todėl pradėjome ieškoti igulos. Aš skaičiavau, kad reikia dar trijų, o kapitonas nenorėjo, kad jam daug maisto suvalgytų, todėl apsisprendė už du.

Prisistatė vienas tahitietis, kuris su kapitonu buvo truputį buriavęs, bet matyti negavo pasiskolinti pinigų kelionei atgal, todėl atsisakė.

Vėliau prisistatė viena mergina bene iš Kalifornijos. Pasisakė esanti patyrusi virėja ir buvo priimta igulon. Atsirado dar vienas savanoris tahitietis. Visa bėda, kad nebuvo anksčiau buriavęs, bet nemokėjo nei kiek angliskai. Neatsiradus kitų, igula buvo sudaryta.

Atėjo išplaukimo diena. Pakėlė inkarą nuplaukėme prispildyti gėlo vandens bakus, taip pat paimti Dieselio alyvos atsargas.

Apie 11 valandą, užmokėjus už prastovėtą uoste laiką, atsistūmėme nuo krantinės ir išėjome pro uosto vartus 2,500 jūrmylių arba apie 4500 kilometrų kelionei. Pamažu tolo Papeete miestas ir salos kalnų viršūnės. Kažin, ar teks vėl kada buriuoti?

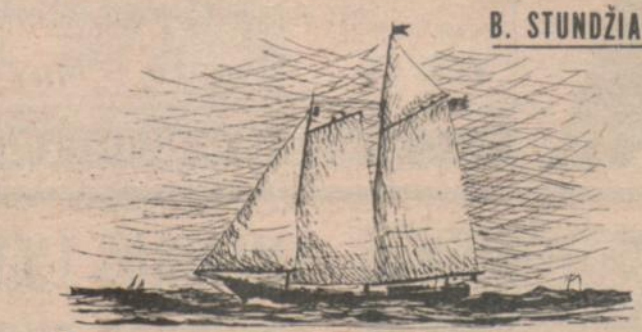
Vėjas buvo lengvas, todėl iškėlėme visas bures. Jachta buvo apie 20 metrų ilgio tad ir burės buvo nemažos. Nors burės buvo iš deklono, bet sunkios tampti. Nenorėčiau turėti tokios jachtos, kur tik audros priešburė sveria beveik centnerį. Atrodo, kad daugiausia aukštoje jūroje būna 10-15 metrų ilgio jachtų. Tokias lengviausia aptarnauti. Užtenka 2-3 žmonių igulos.

Kapitonas dar nebuvo stiprus ir sveikata galėjo jūroje pablogėti. To nenorėjome, nes ir taip igula buvo maža. Reikėjo apie 8 valandas kasdien praleisti už vairo. Automatinis vairavimas buvo sugedęs. Išplaukus paaiškėjo, kad daug kas neveikė, o svarbiausia radijo siųtuvas priimtumas. O jei kapitonas susirgtų rimčiau, turėčiau bėdos nuvesti jachtą iki Havajų. Bet Ramiojo vandenyno plotai tai ne Baltijos ar Karibų jūra. Beto, kolei kapitonas galėjo išsėdėti savo valandas už vairo, tolei viskas atrodė pakankama. Jis nesijautė gerai, buvo piktas ir nekantrus. Ypač sunku buvo tahitietiškiui Gaston, kuriam šiaip taip išaiškindavau, ko kapitonas nori. Pokariniais metais teko praleisti apie keturis metus Šveicarijoje, todėl užsiliko atmintyje keliolika prancūziškų žodžių ir keletas sakinių.

Palikę dešinėje Moorea's salą, paėmėme kursą beveik į šiaurę. Kelyje turėjome praplaukti pro pora atolų ir Kalėdų bei Fanning salas.

SAVAITĖS VANDENYNĖ

Kolei pasiekėme pusiaują buvo karšta. Jachtos kajutės langelių vėjo pusėje nebuvo galima atidaryti, nes bangos lipo ant denio. Net ir pro mažus plyšelius vanduo sunkėsi ir varvėdavo tai ant čiužinio, tai ant pagalvės. Stebuklingas dalykas tie pasatų vėjai. Nors ir nevienodo stiprumo bet pučia pastoviai iš tos pačios krypties. Todėl jachtos pasvirusios ant to paties šono

nuburiuoja tūkstančius jūrmylių. Aišku, kapitonas pasiėmė gultą užvėjos pusėje, o man paliko vėjo pusėje. Jam mat nebuvo galimybės iš gulto išsiversti. Beto pradžioje, kolei vėjas buvo 15-20 mazgų, jis galėjo vieną langelį laikyti pravertą.

Jūreivis Gaston miegojo paragėje, kur paprastai būna igulos gultai, o virėja turėjo sau atskirą kajutę.

Mano diena prasidėdavo apie 8 val. ryto. Virėja, pabaigusi savo pamainą, dar paplepėdavo su kapitonu ir pradėdavo ruošti pusryčius. Po virėjos sekėdavo kapitono pamaina iki 10 val. Tarp 8 ir 9 val. keldavomės pusryčiams ir, jei suspėdavau, su sekstantu 'nusodindavau' ant horizonto saulę ir išbrėždavau vieną pozicinę liniją. Kapitonas apie pietus pagriebdavau saulę pereinant meridianą ir gaudavo latitudę, t.y. kaip toli laivas yra į pietus ar į šiaurę nuo pusiaujo. Aš savo pozicinę liniją pavarydavau pirminį ir taip gaudavome laivo buvimo vietą. 10 val. perimdavau iš kapitono vairą ir sėdėdavau iki 2 v. p.p. kolei pusvalandžiu anksčiau ateidavo Gaston. Kadangi niekas su juo negalėjo plepėti tai jis ateidavo pas mane. Labiausiai jis mėgo pasakoti savo nuotykius su merginomis ir ką darysias atvykęs į Honolulu.

Popietę praleisdavau skaitydamas ir miegodamas. Kartais reikėdavo šį, bei tą patvarkyti, pakeisti bures ar ką nors padaryti variklio patalpose. Ten buvo nemaloniausia. Maža vietos, visur alyvuota, ir labai karšta.

Po vakarienės vėl dažniausiai skaitydavau 8 v. vak. vairą perimdavau iš kapitono – kolei 12 val. nakties mane pakeisdavo Gaston. Nakties metu pamainos būdavo trumpesnės – Gaston budėdavo iki 3 val., o virėja nuo 3-6 val. Šiaip, dienos metu, virėja nevairuodavo.

Pasiekus pusiaują oras pabūro. Vėjas pasidarė nepastovus, nelygus. Dažni vėjų gūsiai, palydimi trumpo lietaus, būdavo kasdieninis reiškinys. Kartais vėjo beveik nebuvo. Teko panaudoti variklį, nes greitis sumažėdavo iki 3-4 mazgų. Su burėmis ir varikliu darydavome apie 6 mazgus.

Į ŠIAURĘ NUO PUSIAUJO

Nepastovūs vėjai mus lydėjo apie 700 jūrmylių. Bet vieną rytą pajutome, kad stiprus pasatas ateina. Staiga, kuri prilaikė didįjį stiebagą (nors tai buvo beveik piršto storumo iš plieninių vielų suvytas lynas) trūko kaip siūlas.

Žemyn nuėjo didburė, o jos falu, t.y. virve kuria burė keliama aukštyn, privirtinome stiebagą. Galvojome, kad kelionė užtruks savaite ilgiau. Bet rytojaus dieną vėjas dar sustiprėjo iki 30 mazgų. Didžiosios burės nebereikėjo – užteko priešburių ir bezano (užpakalinio stiebo burės).

Vėjas tolydžio stiprėjo. Už kelių dienų nuleidome darbinį foką (priekinę burę) ir pakeitėme audros foką. Beveik visą savaitę buriavome su vėju 35-40 mazgų. Havajuose buriuotojai šnekėjo, kad tą pavasarį pasa-

tų vėjai buvo ypatingai stiprūs. Tas, pagal juos, pasitaisė kartą į kelis metus.

Kapitonas nusprendė niekur neužsukti ir buriuoti nesustojant.

Šioje kelionėje igavau supratimą, koks didelis yra Ramusis vandenynas. Tik pa likę Tahiti, gal už poros dienų, sutikome prekinį laivą. Toliau, beveik per tris savaites, nematėme nei jokių laivų, net ir lėktuvų skrendant nesigirdėjo. Tik nedidelės skraidančios žuvalys visą laiką šokinėjo iš vandens. Daugiau tose vandenyno platybėse nieko nematėme.

Nors jachta buvo stipri, bet apranga tai yra burės, stiebai ir virvės nevisada atlaiko ilgą kelionę. Vieną rytą radome iš priešburės tik skudurus. Tas nieko, nes turėjome atsarginių burių. Galėjo būti blogai su stiebu, nes skersinis, arba kaip buriuotojai vadina zalingas, atsiskyrė nuo stiebo. Zalingas išplečia vantus, tai yra plieninius lynus, kurie prilaiko stiebą iš šono. Bet dar laimė mus lydėjo. Tik pusė zalingo lūžo ir tai užvėjos pusėje.

Gal stebėsitės, bet pučiant 35 mazgų vėjui iškėlėme ir stiebagą mūsų merginą. Ji buvo geresnė jūreivė negu virėja. Žinoma, ji tik su viela pritvirtino zalingą, kad tas nesibaladotų ir stiebo nebrazintų.

Jau įpusėję kelionę bėgėme bananus ir mango vaisius. Teisybę pasakius, likutį reikėjo išversti už borto. Taip ir gyvenome toliau be žalių daržovių – tik iš skardinų.

Nepasakyčiau, kad kelionė neatsibodo. Įdomiau vis dėlto yra kelias dienas praplaukus kur nors saloje išlipti. Vieną dieną toluoje pastebėjome mažą debesėlį Kapitonas spėjo, kad tai antro aukščiausio Havajų salos ugniakalnio viršūnė, 45 km. aukščio. Patikrinome radimosi vietą. Kapitono ir mano apskaičiavimai skyrėsi 4 jūrmylėmis. Pamažu debesėlis ryškėjo ir išviro į kalną – ugniakalnį Mauna Loa. Dar tą pačią dieną pasiekėme Havajų salą. Kalnų užuovėjoje vėjo praktiškai nebuvo, bet nebuvo ir bangavimo. Jachta iš lengvo suposi kaip pagal tą dainą "ant melsvo ežero bangų".

Bet tarp Havajų ir Maui salos reikėjo praplaukti keliasdešimt mylių sąsiauri. Tame sąsiauryje vėjas trenkė į jachtą kaip su kūju – taip sau 40 mazgų stiprumu. Bet žinojome, kad tas tęsis neilgai. Naktį praplaukėme Maui, Molokai salas ir pora mažesnių salelių. Jau švintant artinomės prie Oahu salos, Honolulu priemiesčio, Waikiki papludimio. Nors ir lijo, bet jau galėjome įžiūrėti Deimanto Galvos kalną.

Atplaukus į mariną, praplaukėme uosto pareigūnų, kurių atgarmėjo bene penki. Vienas nutarė konfiskuoti jachtoje likusį maistą. Mat kapitonas apsirūpino valgomais gaminiais Rarotongos saloje, kuri yra N. Zelandijos valdžioje. Ten maistas yra palyginamai pigesnis negu Jungtinėse Valstybėse, o ypač Havajų salyne. Mes nelaukėme ginčo pabaigos ir kiekvienas išskubėjomės savo keliais. Mano pirmas sustojimas buvo restoranas, kur užsisakiau pilną

ALT S-gos SUKAKTUVINIS SEIMAS ...

(Atkelta iš 1 psl.)

sėdžiams pagrindinę salę ir be to 2-3 kambarius komisių posėdžiams.

Parinkome Ramada Inn dėl keletos priežasčių. Viena iš svarbesnių yra ta, kad ji randasi netoli nuo Naujos parapijos rajone gyvenančių lietuvių. Ji yra patogi privažiuoti, nes randasi ant Euclid gatvės ir 271 greitkelio. Ramada Inn davė labai didelį papiginimą nakvynių kambariams. Automobilams pastatyti yra didelė, saugi ir neapmokama aikštė. Pati svarbiausia priežastis kodėl S-gos seimui, ruošiami viešbučiuose, o ne lietuvių salėse tai laiko didelis sutaupymas. Seimo programa neišvengiamai perkrauta. Nėra laiko, nėra pagaliau nei priemonių atstovus vežioti į posėdžius, persirengti, pavalgyti ir t.t. Kartojų, tradicija, laiko taupymas ir specifiniai patogios sąlygos kaip ir kitais kartais, taip ir šįmet seimo rengėjus privertė eiti į viešbutį, o ne į puošnius Clevelando lietuvių namus.

— Kokia yra banketo programa?

— Jubiliejinio Seimo bankete yra numatyta trumpa, bet labai domi programa. Šios programos pagrindinę dalį atliks solistė Audronė Simonaitytė iš Chicago ir jai akompanuos mūsų žinoma pianistė Birutė Smetonienė. Sol. A. Simonaitytės recitalio proga Vyt. Kasmis taip rašė Draugo balandžio 26 d. numeryje:

"Daug koncertų turėjusi universitete, amerikiečių visuomenei, laimėjusi stipendijas, skinasi pirmąsias vietas įvairiuose kursuose, muzikos kritikų įvertinta, gražiai spaudoje aprašyta, po šio pirmo pasirodymo Dainavoje lietuviams, netrukus susilaukė daug prašymų dainuoti Chicagoje ir kitose Amerikos bei Kanados vietovėse.

O ir to darbo daug. Pirmoje vietoje studijos, be to, talkina Vyčių chorui, dirguoja Dainavos chorą, talkina Grandžiai ruošiant statyti Lietuviškas vestuves, ruošia programos koncertams."

Man paskutinį kartą jos koncertą teko girdėti Bos-

lėkštę žalių daržovių. Sugrįžęs neradau kapitono. Atvykusi jo žmona nugabeno pas gydytoją. Kelias dienas prieš kelionės pabaigą, jis traukdamas iš liuko sunkias bures, pasitempė. Vos galėjo vargšas atsistiekti, bet savo pareigų prie vairo neapleido. Pabaigėme tvarkyti jachtą ir atėjo laikas atsiseikinti.

Po šitos kelionės galvoju, kad ir per Atlantą nėra jau taip didelė kelionė, ypač šiauroje jo vietoje. Tik jeigu nepavyksta pasigauti pasatų vėju, tai kelionė gali užtrukti iki 6 savaičių.

Bet tas viskas niekai, palyginus su kitų vyrų atliktais žygiais. Anglų jūreivis Robin Knox-Johnston pirmas buvo sustojimo apiburiavo pasaulį. Jūroje jis praleido 313 dienų. Išsivaizduokite išsėdėti nuolatos siubujančioje jachtoje ištisus metus, kurią daug bangos, plaka vėjai. Tokių vyrų kol kas yra tik keli. Šiaip apsisotant daugelyje vietų, pasaulį apiburiavo daugelis. Bet apie tai kitą kartą.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Sukaktuvinis Seimas

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos 14-me Seime, kuris įvyks š. m. gegužės 24-25 dienomis, Kapų puošimo savaitgalį, Ramada Inn viešbuty, 26811 Euclid Avenue, Wickliffe, Ohio 44092, Clevelande, bus paminėta Sąjungos 25 metų nuo įsisteigimo Amerikoje sukaktis.

SEIMO DARBOTVARKĖ

Šeštadienis, gegužės 24 d.

10:00-11:00 Registracija:

Seimo atidarymas ir garbės prezidiumo sudarymas; Iškilmingas posėdis:

- 1) Skyriaus ir Seimui rengti komiteto pirmininko dr. Antano Butkaus žodis;
- 2) Himnai;
- 3) Invokacija;
- 4) ALT S-gos pirmininko žodis — Emilija Čekienė;
- 5) Mirusių S-gos narių pagerbimas — Jurgis Sirusas;
- 6) Sveikinimai — Juozas Bagdonas;
- 7) ALT S-gos 25 metų sukaktis — Jonas Jurkūnas.

12:30- 2:30 Darbo posėdis:

- 1) Seimo prezidiumo sudarymas;
- 2) Darbotvarkės priėmimas;
- 3) Seimo komisių sudarymas;
- 4) S-gos valdybos ir revizijos komisių pranešimai;
- 5) Diskusijos dėl pranešimų.

2:30- 3:30 Pertrauka.

3:30- 5:30 Darbo posėdis:

- 1) Lietuvių Tautinių Sąjūdžio pranešimas — J. Maurukas;
- 2) Pranešimas ALTos reikalais — Teodoras Blinstrubas;
- 3) Tautinė spauda — Dr. Jonas Balys;
- 4) Lietuvos Nepriklausomybės Fondas;
- 5) Diskusijos dėl pranešimų.

8:00 Banketas:

Programoje sol. Audronė Simonaitytė; Akompanuoja Birutė Smetonienė.

Savo poeziją skaito Vladė Butkienė.

Sekmadienis, gegužės 25 d.

10:00-12:00 Darbo posėdis:

- 1) Skyrių atstovų pranešimai;
- 2) Skyrių įnašas tautinės srovės istorijai — A. Juodvalkis;
- 3) Diskusijos dėl pranešimų.

12:00- 2:00 Darbo posėdis:

- 1) Mandatų komisijos pranešimas;
- 2) Nominacijų komisijos pranešimas;
- 3) Rinkimai: S-gos pirmininko ir valdybos narių;
- 4) Kontrolės komisijos ir Tarybos narių rinkimai;
- 5) Nutarimų komisijos pranešimas;
- 6) Kiti klausimai ir sumanymai;
- 7) Seimo uždarymas.

2:00- 3:00 Pertrauka.

3:00 Vilties Draugijos Suvažiavimas.

tone, prez. A. Smetonos minėjime. Krikštolinis balsas, žavi išvaizda ir nuotaikinga išraiška perteikiant lietuviškas liaudies dainas nepaprastai žavėjo auditoriją ir sukėlė dideles ovacijas.

Koncerto programą pavaišins poetė Vladė Čekonytė-Butkienė, paskaitydama savo lyriškų ir giliai prasmingų eilėraščių iš savo poezijos rinkinio "Išmarginta Drobė", kurį išleisdžia Vilties leidykla.

Laukiame ir tikimės seimo bankete ir didelio skaičiaus Clevelando lietuvių. Čia bus gera proga pabendrauti su iš kitur atvykstančiais svečiais. Tiek atvykstančiams svečiams, tiek Clevelando lietuviams norėjome sudaryti kuo prieinamiausias sąlygas, todėl bi-lietų kainą nustatėme tik po \$10.00 asmeniui. Pelną iš banketo nelaukiame, nes už šią palyginti žemą kainą bus ne tik gera meninė programa ir šokiai, bet taip pat keturių patiekalų šilta vakarienė ir šampanas!

Bilietus prašome kuo skubčiausiai užsisakyti pas Seimo ruošos komiteto narius, paskelbtus Dirvos skelbime, arba bet kurį kitą valdybos narį.

Atvykstantiems iš toliau Dirvoje bus atspausdintas kelio planas į Ramada Inn. Kaip minėjau, ji randasi netoli nuo Naujos parapijos ir yra ant Euclid ir 271 greitkelio.

Dar kartą maloniai kviečiame kuo skaitlingiausiai dalyvauti ALT S-gos jubiliejiname seime.

HORIZONTAL BORING MILL OPERATORS
Must be able to set up work from blue prints & close tolerance.
NIGHT SHIFT
High wage rate, overtime available. Liberal company paid benefit, fringe benefits. Experience necessary.
STEWART BOLLING & CO.
3190 EAST 65 STREET
CLEVELAND, OHIO
216-641-2850
Apply or call between 8 a.m. and 5 p.m. Ask for Mr. Karabinas.
An Equal Opportunity Employer
(35-37)

WANTED AT ONCE 1ST CLASS SKILLED MACHINISTS
A leading supplier in the aircraft industry has openings for qualified personnel in the following areas:
FOR 2ND SHIFTS
**K. T. MILL
TRACER MILL
CINN. MILL**

Good pay, pleasant working conditions. Overtime available. Applicants must have tools & ability to set up machines. Only individuals interested in permanent employment need apply.

Contact
**MATT KANTAUSKAS
HENCO ENTERPRISES INC.**
2241 LAKE ST.
NILES, MICH.
(35-42)

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS
ASSOCIATE EDITOR ALEKSAS LAIKŪNAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published two times a week every Wednesday and Friday by American Lithuanian Press Radio Ass'n. Viltis, Inc. • Subscription per year \$13.00 • Single copy 15 cents.

Dirva išeina trečiadieniais ir penktadieniais.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 15 centų • Straipsniai pasirašyti pavardėmis, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nepaspausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

VERGIJOS SĄLYGOSE SUMAŽĖJO LIETUVIŲ TAUTOS PRIEAUGLIS

Trisdešimt žiaurios okupacijos metų brutaliai pakirto lietuvių tautos prieauglį. Sunkios gyvenimo sąlygos, lyg kokia atneštinė epidemija, pastoviai naikina tautą. Pakilusi gyventi ir didėti Ne priklausomybės periode, lietuvių tauta dabar nustumta į merdėjimą. Mizeriški uždarbiai, gyvenamo ploto skurdybė, patenkinamų sąlygų neparūpinimas, visuotinis nualinimas bei išnaudojimas darbovietėse — visa tai privertė žmones tenkintis bevaikės arba vienavaikės šeimos statusu. Toks fatališkas, gyvenimo sunkenybių padiktuotas nusistatymas, lyg genocidas, naikina lietuvių tautą. Tai, aišku, atitinka okupanto užmačioms. Juo mažiau lietuvių Lietuvos teritorijoje, tuo parankiau tą teritoriją valdyti.

Kalbant konkrečiai, imame skaitlines bei nuosimčius iš Tiesos (nr. 83). Davinius suteikė LTSR Centrinės statistikos valdybos viršininko pavaduotojas Petras Adlys. Daviniai įrodo lietuvių tautos merdėjimą vergijos sąlygose.

Prieš penkiolika metų, 1960 metais, lietuvių tautos prieauglis buvo 41,000. 1974 metais tautos prieauglis krito perpus: 22,000! Gimimų skaičius smarkiai mažėja. Mažėjimas pastovus, be svyravimų, vedas lietuvių tautą į išsigimimą.

Šiuo metu Lietuvos teritorijoje gyvena trys milijonai du šimtai devyniasdešimt tūkstančių žmonių. Jeigu gyventojų prieauglis būtų normalus, koks jis buvo Nepriklausomybės laikais, Lietuva turėtų dabar apie penkis milijonus gyventojų. Tad galima suprasti dabartinį tautos niokiojimą. Moterų yra 53% ir vyrų 47%. Moterų yra 200,000 daugiau. Tai suponuoja dar didesnę ateityje prieauglio praradimą. Nėra sąlygų kurti šeimas. Vyrų stoka nebėra karo išdava, bet vyrų eksportas iš Lietuvos teritorijos į kitas SSSR sritis. Tai didelis mišrių santuokų veiksnys.

Esančios santuokos nepa- rūpina prieauglio. 1960 metais tūkstančių gyventojų buvo 22,5 prieauglio. 1974 metais prieauglis nukrito iki baimingo rodiklio, iki 15,9. Demografijos statistikoje tai jau netoli tautos išsigimimo, iki nykimo. Tuo reiškiniu, atrodo, niekas nesirūpina. Užtenka kalbėti apie tai smulkių šriftų statistikos sąvaduose. Buities sąlygų negerinant, lietuviškos šeimos neturi galimybės turėti daugiau, kaip vienas (kartais du), vaikus.

Vidutinis šeimos dydis 1970 metais buvo 3,4 narių. Mieste ir kaime beveik vienodas. Tai rodo, kad kolūkinis gyvenimas neteikia galimybių egzistuoti daugiau kaip šeimai. Tendencija neturėti vaikų vis ryškesnė ir gausių šeimų tėra tik tai .. 0,2% ! Šios šeimos randamos kaimuose: Vilniaus, Šilutės ir Alytaus rajonuose.

Pastebėtas gerokas žmonių senėjimas. Vidutinis

žmogaus amžius pailgėjo. Vyrams jis siekia 67 metus, moterims — 76 metus. Trys šimtai žmonių perkopė šimtą metų amžiaus. Tačiau tik liūdavinių apie šimtamečius neduota.

Žmonės dažnai keičia gyvenamąją vietą. Taip daryti skatina darbų nepastovumas, uždarbio mažumas. 60,000 asmenų kasmet kilnojasi iš vietos į vietą. Aktyvus bėgimas į miestus, kur dabar gyvena 56% gyventojų. Vilnius pašoko iki 43,000 gyventojų. Kaunas iki 344,000 gyventojų. Tauragė, Jonava, Kėdainiai, Mažeikiai, Radviliškis ir Utena artėja prie 20,000 gyventojų. Vilkaviškis, Raseiniai, Rokiškis, Jurbarkas, Palanga siekia 10,000 gyventojų. Alytus siekia 40,000 gyventojų ir Kapsukas (Mariampolė) iki 34,000 gyventojų. Sekant šių miestų gyventojų didėjimą, matyti įvairių gamybių įmonių steigimo įtaką. Stambūs gamybiniai agregatai Jonavoje, Mažeikiuose, Kėdainiuose, Alytuje, etc. atneša gyventojų iš SSSR. Tai visokių žinovų ir "žinovų" importas, kuris didina Lietuvoje kitataučių mases. Apie tautybių nuosimčius sovietinė statistikos tyli, kitataučių importą slepia, nes jų vis didėja nuosimčiai ryškiai parodys lietuvių tautos masės atskiedimą kitatautišku importu.

Neabejotinas reiškinys yra kaimo gyventojų "senėjimas". Kaimo jaunimas bėga į miestus, išvyksta už Lietuvos sienų. Darbo ir karjeros sąlygos nieko nežada jaunam žmogui kaip tikslui kaime. Jaunieji bando laimėti miestuose. Ne ką duoda ir miestas jaunam žmogui, kuris dėl kurių nors priežasčių nepriklauso komjaunimo sąjungai. Todėl jaunimas mieste praranda gyvenimo entuziazmą prasideda moralės nuosmūkis ir greta to visos miestieškos bėdos. Jų pati pirmoji — alkoholizmas.

Tragiškas kaimo senėjimas teikia galvosūkį sovietiniams darbo rikiuotojams. Dešimtmečiui praėjus, kaimas neturės pajėgių darbininkų. Lietuviško kaimo padėtis taps beviltiška. Užverstas galingais traktoriais sudėtingais kombainais ir savo hektarų skaičiais pasiekęs šimtus tūkstančių, kaimas neturės ... gyvo darbininko! Tai specifinė sovietinė demografinė problema, ki- tiems kraštams visiškai nežinoma.

Sudarę žmonėms nepake- liamai sunkias buitines ir moralinio gyvenimo sąlygas, bolševikai mato tikrovės prasilenkimą su savo popie- rinėmis teorijomis. Nebe reikalo dabar visai kaitalioja kolūkių ir sovūkių struktūrą, ekonominę ir teisinę padėtį. Padėtis tam- pa nesukontroliuojama: tau- tos prieauglis mažėja, kaimas išsigimsta ir sensta, miestai prisirinko lengvo gyvenimo norinio elemento, partiniai varžtai pastoja kelią gabiam jaunimui, jeigu toks nėra

Studento Vytauto Puškoriaus pasakytas žodis, balandžio 27 d. minint Vysk. Valančiaus šeštadienines mokyklos 25 m. sukaktį.

"Ne žemės derliumi, ne drabužių įvairumu, ne šalies gražumu, ne miestų ir pilių stiprumu laikosi tautos, bet daugiausia išlaikydamos savąją kalbą, kuri didina ir palaiko bendrumą, santaiką ir meilę. Gimtoji kalba yra bendrosios meilės ryšys, vienybės motina, pilietiško tautos, valstybės sargas. Sunaikink kalbą — sunaikinti santaiką, vienybę ir dorybę. Sunaikink kalbą — sunaikinsi dangaus saulę, sujauksi pasaulio tvarką, atimsi gyvybę ir garbę."

Šie Mikalojaus Daukšos POSTILĖS žodžiai parašyti 1595 metais yra aktualūs ir šiandien modernioje gady- nėje ir ypatingai aktualūs mums lietuviams atskir- tiems nuo gyvojo tautos ka- miens. Tada Mikalojus Daukša ragino nepamiršti savo lietuvių kalbos ir ne- pasiduoti lenkiškai įtakai, šiandien tai yra balsas, ku- ris ragina nepasiduoti kitai įtakai.

Šiandieną gyvename mes ne savo krašte, kad ir sve- tingoje, tačiau svetimoje aplinkoje, kur lietuviškos kalbos išlaikymas yra kas- dieninė kova. Gyvename taip pat laikus, kai komu- nizmo banga yra užliejusi trečdalį Europos, baigia įsitvirtinti Azijos kontinen- te ir nėra abejonės, kad kė- sinasi į likusį laisvąjį pa- saulį.

Mūsų tėvai, pabėgdami iš savo tėvynės prieš 30 metų, kartu su tėvynės meile iš- sinešė ir du pagrindinius už- davinius — išlaikyti lietu- vybę ir kovoti dėl savo tė- vynės Lietuvos laisvės. Pro- blemos išlaikyti lietuvių Vokietijos ir Austrijos pa- bėgėlių stovyklose nebuvo. Pirmaisiais kūrimosi metais Amerikoje ir kitur išeivija buvo gyva — steigė lietu- viškas mokyklas, aktyviai jungėsi į pagrindines ir ki- tas organizacijas, steigė naujas ir tikėjo, kad lais- vės rytas Lietuvai išauš be didesnių pastangų, kad ko- munizmas pagaliau kaip nors subyrės ir kad pasaulio laisvei tokio komunizmo pa- vojaus, koks yra šiandieną, nebus. Metų eigoje padėtis keitėsi, mūsų tėvai ėmė pa- vargti, juos pradėjo slėgti amžiaus našta, ir deja su amžiaus našta vienybės ir pakantos dvasia ėmė nykti, o jaunesniosios kartos da- lies savo tarpe nebeturime. Dar vis nepasimokome iš žydų, kurie būdami išblaš- kyti po visas pasaulio šalis, kad ir turtingi yra nepa- prastai vieningi ir panaudo- dami savo turta į įtaką su- kūrė Izraelį — mažą valsty- bę, apsuptą arabų, bet tvir- tą savo vienybe ir žydišku- mu.

kompartijos ir komjaunimo eilėse. Biurokratai rikiuoja gyvenimą, demonstruoja bu- kaprotiškumą, gieda uniso- ną su tolimais centrais (su Kremliumi), kad tik išsilaik- tų savo šiltose vietose ...

Šis sovietinis chaosas, kur visos jėgos ir iniciatyva skir- ta apsiginklavimui, lietuvių tautai tapo šiurpulingu geno- cido giliotinos kirviu.

NEPASIDUOKIME SVETIMŲJŲ ĮTAKAI

Mūsų tėvų išeivija pra- deda skaldytis — štai girdė- jome BALFo bylą, kuri ačiū Dievui pasibaigė laimingai, ALTo ir LIETUVIŲ BEN- DRUOMENĖS skaudų ski- limą Chicagoje, mūsų išei- vijos sostinėje, kuris vos nesugriovė veiksmų konfe- renciją, įvykusią balandžio 12-13 dienomis. Kaip žino- me konferencijos tikslas buvo aptarti žygius ir kon- soliduoti mūsų jėgas kovai prieš Amerikos neabejotiną palinkimą pripažinti Euro- pos ir ypatingai Pabaltijo valstybių status quo. Ta- čiau lokalinė organizaci- jom daug svarbiau buvo jų valdžios ir valdybų reikalai, o ne Lietuvos okupacijos įteisinto klausimas!

Naudojuosi šia proga ir esu balsas to jaunimo, ku- riam daugiau negu asme- niškos politinės ambicijos šiandieną rūpi dabartinis komunizmo pavojus. Esu atstovas kartos, kuri gimė jau išeivijoje, bet dar ku- rios tėvai yra liudininkai žiauraus komunizmo režimo, kurie pergyveno visiš- ką nužmoginimą, areštus, deportacijas, žudynes, nuo- savybės atėmimą, panieki- nimą visko kas yra brangu lietuviui širdžiai. Ir mano manymu, nei mūsų tėvai, nei mes jų vaikais neturime nei valandėlei užmiršti tą skriaudą, kurią Lietuva pa- tyrė iš okupanto komunis- to. Mes neturime pamiršti, kad mes laisvėje gyveną li- tuviai kiekvienas esame ambasadorius pavergtos tė- vynės ir kiekviena proga tu- rime skelbti didžiąją netei- sybę ir didįjį pavojų visam pasauliui.

Šią nepaprastai gražią Vyskupo Valančiaus Litua- nistinės mokyklos 25 metų sukakties progą, mano AL- MA MATER Sidabrinio Ju- biliejaus progą, aš pirmiau- sia kreipiuosi į jus, bran- gūs mokiniai. Jūs esate mū- sų išblaškytos tautos žiedas ir ateitis. Jūsų rankose bus mūsų išeivijos tautinis išli- kimas ir aš prašau jus — branginkime lietuvišką žodį ir išlikime sąmoningais lie- tuviais. Jeigu mes šiandieną esame gimę lietuviais, tokia buvo paties Visagallo Dievo valia. Apsisprendę likti są- moningais lietuviais mes ne- turėsime identiteto krizės, kurią pergyvena daugelis pasimetusių jaunuolių ir ne- reiks mums save klausinėti kas mes esame ir kur einame. Mes visada žinosime, kad mes lietuviai — vakar, šiandieną, rytoj ir visą liku- sį savo amžių. Mūsų darbų laukia mūsų tėvynė Lietu- va!

Kreipiuosi į Jus brangūs mokytojai. Jūs atidavėte lietuviškai mokyklai savo šeštadienius ir daug dau- giau negu šeštadienius — Jūs atidavėte savo viltis ir kantrybę, meilę ir pareigos jausmą. Jūs stengėtės per- duoti savo mokiniams lietu- vių kalbos, istorijos, lietu- vių literatūros, kultūros, pačios tėvynės Lietuvos meilę ir kiek galėjote tikro- je VARGO MOKYKLOJE mokėte savo mokinius. To laiko tiek mažai, o to lietu- viško turto, kurį reikia per- duoti jaunesniajai kartai tiek daug, ir dažnas jūsų esate buvęs ir nekantrus ir susirūpinęs ir visi turėjote kovoti sunkią kovą. Ameri- koniška aplinka neprisidėjo prie lietuviškos orientacijos

išlaikymo, priešingai ją blaškė laisvų šeštadienių vaikų televizijos progra- mos, draugų įtaka ir nere- tai pačių tėvų nerūpestingum- mas. Aš reiškiu jums vi- siems lietuviškos mokyklos mokytojams didžiausią pa- garbą ir padėką ir tikiu, kad Jūsų sėjama sėkla ir toliau neš gerą vaisių ir jūsų auk- lėtiniai liks ištikimi jūsų skelbtiems idealams. Mūsų šeštadienines mokyklos mo- kytojams ir visiems, kurie mokyklos steigimo, išlaiky- mo ir tobulinimo yra prisi- dėję. Jiems visiems priklaus- so mūsų visų nuosirdi pa- dėja, o iš laiko perspekty- vos pažvelgę atgal į lietu- viškos mokyklos laikus, jų- sų buvę mokiniai didžiai įvertins jūsų pastangas ir pasišventimą.

Kreipiuosi ir į jus, mieli tėveliai. Atsimenu iš savo praeities — nebūdavo leng- va penktadienio vakarais dažniausiai paskubom per- žvelgti užduotas pamokas, paskaityti ar parašyti raši- nėlį, o šeštadienį vėl iš ryto anksti keltis. Kartais nenor- rėdavau važiuoti, bet šiandieną vertinu tą faktą, kad mano noro ar nenoro niekas neklausė ir į mokyklą bū- davau pristatomas kas šeš- tadienį ir laiku. Mokykla prisidėjo prie mano lietu- viško apsisprendimo ir pa- mėgimo visko kas yra lietu- viška. Tačiau atsiminkime, vargu ar vaikas apsispręs lietuviškam indentitetui, jeigu neaugs lietuviškoje

aplinkoje ir neturės tam są- lygų. Apsisprendę lietuviais mes automatiškai apsi- sprendžiame ir didžiam už- daviniui — kovai už Lietu- vos laisvę su komunizmu ir apsisprendžiame besąlygi- niai visam gyvenimui ir štai kada yra svarbus šeimos ir lietuviškos mokyklos neiš- augins lietuviškos kartos, kuri bus gyva ir aktyvi lie- tuviškame gyvenime, nebus reikalingi nei mūsų veiks- niai nei vadai, nes ką gi veiks generolas, jei nebebus karių?

Nuosirdžiai linkiu, kad Vyskupo Valančiaus Litua- nistinė Mokykla atšventusi savo gražią 25 metų sukak- tį ir toliau, kiek sąlygos leis, išliktų tas šviesus išeivi- jos žiburys, kuris mums ro- dys lietuvišką kelią.

ANDRIAUS NORIMO
ROMANAS**MIRŠTA TIK
ŽMONES**APIE VIENOS ŠEIMOS DALY-
VIUS NEPRIKLAUSOMYBĖS
IR OKUPACIJŲ KOVOSE.Knyga 328 puslapių, pato-
gaus formato.Dail. Marijos
Žymantienės-Biržiškaitės
viršelis.

KAINA \$6.00.

Gaunama tiksliai paštu per
leidėją:L.V.S. Ramovė
Los Angeles Skyrius,
4422 Oakwood Ave.,
Los Angeles, Ca. 90004.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ 1975 METAIS

American Travel Service Bureau šiais metais
organizuoja sekančias keliones į Lietuvą:

GAUTA PAPILDOMA GRUPĖ:

#7A — Rugpjūčio 10 d. rugpjūčio 25 d. iš NEW YOR-
KO — \$1150.00; iš CHICAGOS — \$1269.00;
2 naktys Maskvoje, 5 Vilniuje, 2 Maskvoje, 5
Romoje.SKUBEKITE REGISTRUOTIS — VIETŲ SKAIČIUS
RIBOTAS.

5 DIENOS LIETUVOJE (1 diena KAUNE).

Kiekvieną grupę lydės patyręs kelionių
vadovas.

DAR YRA VIETŲ SEKANČIUOSE GRUPĖSE:

#1—Gegužės 26 d. — birželio 10 d. iš NEW YORKO
— \$979.00, iš CHICAGO — \$1098.00
2 naktis Maskvoje; 6 Vilniuje; 5 Talline; 2
Maskvoje.#9—Rugsėjo 1 d. — rugsėjo 16 d. iš CHICAGO —
\$1098.00. 2 naktis Maskvoje; 5 Vilniuje; 4 Ry-
goje; 3 Maskvoje.#10—Spalio 1 d. — spalio 15 d. iš NEW YORKO —
\$929.00; iš CHICAGO — \$1048.00. 2 naktis
Maskvoje; 5 Vilniuje; 3 Rygoje; 3 Maskvoje.#11—Gruodžio 19 d. — sausio 3 d. — kainos bus pa-
skelbtos vėliau. 2 naktis Maskvoje; 5 Vilniuje;
3 Rygoje; 4 Maskvoje.EKSKURSIJOS Į HAVAJUS — Lapkričio 22 d. —
gruodžio 6 d. 4 salos, iš CHICAGOS — \$599.00.Taipgi turime grupinių (Charters) skridimų į
Europą, kuriais galite pasinaudoti ir nebūdami klubų
nariais. Chicago — Miunchenas tiksliai \$435.00 (Ten
ir atgal).

Dėl informacijų skambinkite arba rašykite:

**AMERICAN TRAVEL SERVICE
BUREAU**

9727 South Western Avenue

Chicago, Illinois 60643

Tel. (312) 238-9787

Norintiems atsikviesti gimines iš Lietuvos pa-
darome reikalaujamas išskietimo dokumentus. Taip
pat teikiame informacijas kelionių reikalams po visą
Ameriką ir kitus pasaulio kraštus, parduodame lėk-
tuvų bilietus — be jokio papildomo mokesčio.AIR FARES AND CONTENTS OF THIS ANNOUNCEMENT ARE
SUBJECT TO CHANGE AND/OR GOVERNMENT APPROVAL.

KŪRYBA IR MOKSLAS

OLEGAS TRUCHANAS TOSMANIJOJE

JURGIS GLIAUDA

Su šia nežinomo kontinento pažinimo poetiška istorija teko susipažinti per Algirdo Gustaičio malonę. Jis suteikė mano adresą "Olegas Truchanas publication committee" organizacijai, kuri atsiuntė patrauklų, spalvotą kvietimą, rekomenduodama "The World of Olegas Truchanas" leidinį. Tai Tasmanijos salos vaizdų, neištirtų salos kalnų, mistiškų prarajų, nuostabių gražių debesų ir kalnų atšlaitų nuotraukų albumas.

Visas šio nepaprasto reiškinio įdomumas glūdi autoriaus pristatyme. Olegas Truchanas yra "Lithuanian-born Tasmanian". Taip jis pristatomas albumo prenumeratoriams. Jis atvyko į Tasmaniją kartu su pirma lietuvių ateivių banga, įsikūrė, buvo sužavėtas salos grožiu, primityviškumu, pradėjo tirti kalnuotą salos terena, fotografuoti, siektis vis gilyn į salos slėnių ir krioklių vis dar nežinomą pasaulį. Vienos kelionės metu jis žuvo. Bet jo pionieriškas palikimas nebuvo. Jis įėjo į geografijos istoriją greta didžiųjų keliautojų ir žemės terenos tyrinėtojų vardu.

1642 metais olandų keliautojas Abel J. Tasman atrado Tasmanijos salą. 1972 metais sausio 6 dieną Lietuvoje gimęs keliauninkas Olegas Truchanas prarado savo gyvybę sunkios ir r-

OLEGAS TRUCHANAS

Albumo viršelis

zikingos Tasmanijos tyrimo kelionės metu. Taip Tasman ir Truchanas sujungė savo jėgas ir drąsą padėdami ant pasaulio geografinio lapo Tasmanijos salą. Ji yra Lietuvos dydžio, tiksliai dalinai kultivuota, kalnuota, daugiur sunkiai prieinama, savaip, kaip kiekviena neištirta teritorija, paslaptiną. Misterišką vaizdą pateikia O. Truchano nuotraukos. Per dvidešimt metų

jis tyrė tą nepaprasto grožio salą. Užaustralėje jis atrado iki tol žmonių mažai vertintą primityvios egzotikos salą. Dabar, aišku, australai panaudos tą radinį turizmui plėsti, smalsuolius vylioti. Olegas Truchanas pakėlė užuolaidą nuo iki jo mažai žinomos, turizmo sąrašuose neįrašytos žemės. Australai turės tą atrakciją iš "Lithuanian-born" keliautojo malonės.

Išradingas ir sumanus "Olegas Truchanas publication" komitetas šiais metais išleidžia didelį O. Truchano Tasmanijos nuotraukų albumą. Entuziastiškai pristatydami autorių tasmaniečiai palygina jį su Sir Hillary, su Himalajų viršūnių nugalėtoju. O. Truchanas, pastaruoju metu buvo Australijos gamtos konservacijos patarėjas. Jo nuotraukos meistriškos. Jis atskleidė žmonių smalsiems žvilgsniams sunkiai prieinamas vietas, neižengiamas gelmes. Jis ir žuvo tokioje išgrąsijų: Gordon upės krioklyje.

Pelnas iš leidinio paskirtas remti Olego Truchano šeimai.

Leidinio užsakymo adresas: Olegas Truchanas publication committee, P. O. Box Nr. 1, Sandy Bay, Tasmania, 7005 Australia. Tomo kaina: \$14.50, įskaitant pašto išlaidas.

Antanas Maceika padovanojo Kultūros židiniui biblioteką, kurią sudaro 4852 knygos. Jo asmeniškos nuosavybės 4212 egz., iš LB Apygardos gautos 421 egz. ir iš tėvų pranciškonų gauta 309 naujos knygos. Taip pat yra žurnalų komplektai. Visos knygos jo paties kruopščiu darbu sukataloguotos. Kartotekos lapelių yra 5500.

Visos knygos sudėtos į lentynas po stiklu ir suskirstytos pagal turinį. Čia randasi ir svetimų kalbų autorių, kurios buvo išverstos į lietuvių kalbą. Tai didelis turtas, už kurį A. Maceika per eilę tremties metų sumokėjo 10,044 dol. Už de-

šimtį tūkstančių jis galėjo pirkti namus ar kitą turtą, bet pirkto kiekvieną lietuvišką knygą, skaitė ir gerėjo į ją, jautėsi turtingas dvasioje.

Paklaustas, iš kur jis tiek laiko galėjo rasti, A. Maceika atsakė, jog būdamas vienišas tremtinys ir didžiai vertindamas lietuvišką spaudą, dėl kurios mūsų tauta tiek metų kentėjo, tiek gyvybių aukojo už jos platinimą tremiami Sibire ir dabar okupuotoj tėvynėje nors lietuviška spauda egzistuoja, bet lietuviška kūryba kenčia, jis visą savo laisvalaikį skyrė knygai. Į dedikacijos iškilmes gausiai susirinkusi visuomenė jį

Antanas Maceika prie savo knygų rinkinio, kurias padovanojo Kultūros židinio bibliotekai

Žvilgsnis į 'PAGAIRĘ'

EMILIJA ČEKIENĖ

Nelengva šiais laikais rasti bendrą nuomonę bet kokių klausimų, o dar sunkiau kalbėti apie knygą, dėstyti savo mintis ir aiškinti, ką autorius siekė tuo ar kitu savo kūrinio, kaip jam tai pavyko įgyvendinti ir t. p.

Prieš 25 metus lietuviška knyga išėvijo, vos išvydusi dienos šviesą buvo skaitytojų didžiai laukiama viešnia ir pavėlavusiems ją įsigyti tekdavo nekantriai laukti, kol kaimynas perskaitęs paskolins. Tuo itin pasižymėjo produktyviausio išėvijos rašytojo Jurgio Gliados kūriniai, kurių š. m. sausio 12 d. laimėjo dešimtą literatūrinę premiją už romaną "Pagairė". Premiją paskyrė Draugo literatūrinio konkurso jūry komisija.

Ką reiškia Pagairė? — klausia lietuviškos knygos mėgėjai. Toks jau išradingas tas autorius, kad iš daugelio jo knygų pavadinimų nelengva atspėti siužetą. Pav., Namai ant smėlio, Ora pro nobis, Delfino ženkle, Šikšnosparnių sostas, Ikaro sonata, Liepsnos ir apmaudo asociai. Brėkšmės našta ir k. Gal todėl tokie paslaptiniai jo knygų vardai ir patraukia skaitytojus norint įsitikinti apie ką gi ten rašoma.

Pagairė, kaip aiškina autorius, tai vėjo arba vėtros užpučiama vieta. Romane vaizduojama Kaune nuosaloio vietoj gyvenanti šeima, kurią vis dėlto pasiekia buitiniai ir kasdieniniai konfliktai.

Esminė kūrinio mintis — tai žmogiškos prigimties galia, kuri pamažu užvaldo jausmus, mintis ir nejučiom priverčia ieškoti mūšio. Knygoje nėra išdidžių siekių ar sąmonę temdančių aistrų, bet ji dramatiška, kupina žmoguje paslėptų aukštesnių galių. Pačiu pirmuoju sakiniu skaitytoją patraukia su dideliu susidomėjimu ją testuoti ir įntryga nepranyksta iki paskutinio puslapio, kurį užvertęs pajunti, jog žmogaus prigimties siekti gėrio, tiesos ir grožio nepajėgia pakeisti komunistinis naujo žmogaus auklėjimas, tik jėga tą žmogaus prigimtį prislopina, kol gaus dar didesnę netikėtą gyvenimo smūgį, toji prigimtis prasiveržia į dienos šviesą tartum po ilgąs ūkanos skaisčius saulės spindulėlis gimsta religinės ir laisvės idėjos.

Tokį autorius vaizduoja Gintalą, kurio tėvas nakčia buvo suimtas, išvežtas ir niekad negrįžo. Gintalui, tada turėjusiam tik penkis

pagerbė ilgomis ovacijomis. Ši biblioteka kartu dedikuojama Filadelfijos lietuviams pagerbti, kurie sutelkė lėšų to kambario įrengimui.

Tą pačią dieną buvo dedikuoti dar du Kultūros židinio kambariai. Vienas posėdžių kambarys dedikuotas

(Nukelta į 6 psl.)

metukus ir dabar jau 33 metus yra uždaros durys į geresnio gyvenimo siekimą. Jis patenkintas dirbo paprastą darbą, tylėjo ir kuo mažiausia bendravo su žmonėmis, kad tėvo istorija neiškiltų aikštėn, nors jis iš motinos žinojo, jog tėvas nebuvo nieko blogo niekam padaręs, bet, kai Gintalas prieš 12 metų norėjo įstoti į komjaunimo gretas, tai vyras, kuriam jis atvirai dėstė savo istoriją, kvotėjas pasakė: "Įvykis niekad nebus panaikintas. Tu jautiesi, galėsi rasti daugybę veiklos sričių, kur partijai reikia atsidasusių nepartiečių. Ten galima laimėti pripažinimą". Gintalas, kaip simbolinė figūra negyvena, o tik vegetuoja.

Jo žmona Ramūnė kitoks tipas. Ji darė karjerą iš siuvėjų pakilusi į propagandistes, ateistinių temų skelbė-

ja, kurios pagrindinė tema buvo — "Nepulkin ant kelių".

Ramūnė partijoj kilo, o Gintalas džiaugėsi galėdamas ramiai gyventi tame Kauno užkampyje ir auklėti savo vaikus, Taduką ir Ulbą, kuriems motina retai turėjo laiko važinėdama su paskaitomis. O senelės Gintalienės Ramūnė nenorėjo pas save laikyti, kad ši savo religiniais prietarais neužkrėstų vaikų ir tuo sugadintų jai karjerą. Senelė tai suprato ir pati vengė. Vaikus jie stengėsi auklėti ateistinėje dvasioje, tačiau pati vaikų prigimtis veržėsi iš jų siaurų kasdienybės varžtų, svetimų žmonių kalamų į jų galvas tiesų. Jie tyrė ir įtarinėjo kiekvieną patys ieškodami tiesos kelio.

Nelaimė suartina žmones, sako lietuviška patarlė. (Nukelta į 5 psl.)

DIRVOS NOVELĖS 1975 METŲ KONKURAS

Premija \$600.00

TEMA. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

ILGIS. Novelės ilgis neribojamas.

LAIKAS. Paskutinė rankraščiui įteikti data: 1975 metų birželio 15 d.

ADRESAS RANKRAŠČIAMS SIŪSTI: Dirva, Novelės Konkursas, P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103.

PARUOŠIMAS. Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slaptyvardžiu. Tas pats slaptyvardis užrašomas ant pridedamo voko, kuriame užlipinamas raštelis su autoriaus tikrąja pavarde, adresu ir telefono numeriu. Vokas nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažymėta: nelaimėjus — neatplėsti.

SĄLYGOS. Laimėjusiam autoriui bus įteikta 600 dolerių premija. Konkurso skelbėjas turi teisę premijuotąją novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje atskiru leidiniu ar novelių rinkinyje. Autorius gali premijuotąją novelę spausdinti antruoju leidimu.

NEPREMIJUOTIEJI RANKRAŠČIAI grąžinami jų autoriams arba paliekami naudoti konkurso skelbėjui atskirai sutartomis sąlygomis.

JURY KOMISIJA paprasta balsų dauguma sprendžia, kas premijuotina ir kas rekomenduotina spausdinti. Jeigu komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateikta novelė nepremijuotina, premija tais metais neskiriama ir perkeliama į ateinančius metus.

Mecenatas — SIMAS KAŠELIONIS.

'PAGAIRĖ'

(Atkelta iš 4 psl.)

Taip ir Pagairės siužete, kai Ramūnė, pilna energijos ir ateities polekių, nuolat važinėja viena, apsupta gerbėjų, jai ima kilti abejingų minčių savo vyrui. Bet čia jiems likimas siunčia nelaimę — Tadukas suseraga nepagydoma liga ir jo gyvenimo siūlas greitai tempu silpnėja. Ši tragedija išsklaido joje pašalines mintis, šeimos santykiai vėl šiltėja. Jie pasikviečia dabar ir senelę kartu gyventi, nes reikės Taduką prižiūrėti.

Autorius tame kūrinys senele, kuri mūsų pasakose ir net gyvenime visais laikais vaizduojama neigiamu personažu, švelnia ir teigiamą asmenybę atvaizdavo. Tai lyg visa globiančios rankos. Ji ten, kur ko nors pasigendama, tai šeimos meilės gėrio, tiesos aiškino ir pasiaukojimo šeimos laimei.

Gintalų dukra Ulba — pionierė, pirmūnė, mokyklų ir namie auklėta komunistišką dvasiją, bet gudri ir išradinga, visa, ką išmoks, ta stengiasi įsitikinti savo patyrimu. Ji pastebi, kad senelė kažką tyliai šnabžda rankoje laikydama kažkokių karoliukų žniūrėlį ir slepia nuo jos. Ulba laukia progos tą paslaptį sužinoti. Ji užsigeidžia važiuoti į Pirmąjį pasižiūrėti, kaip ten iš tikro buvo. Motina pradžioje ją draudė apie tai ir kalbėti, nes mokyklų gali išsistarti ir jų gyvenimą sugriauti. Bet įvykiai rieda savo keliu. Su augančiais metais didėjo Ulbos interesai ir klausimai, į kuriuos negaudama atsakymo iš tėvų ir senelės, ieškojo pati savo aplinkoje.

Kartu su senele nuėjusi į kliniką lankyti bimirštančio Taduko, Ulba matė, kaip senelė suklupo prie lovos ir išgirdo jos šnabždančius žodžius — "Pulkim ant kelių visi krikščionys..." (251). Paskui Ulba pastebėjo, kaip senelė kažką kalbėdama apšlakstė Taduko galvutę ir darė judesius ranka. Kaip vėliau ji sužinojo, tai buvo krikštas.

Laureatas Jurgis Giliada šiuo nauju kūriniu parodo skaitytojui šių dienų okupuotą Lietuvą ir naujos generacijos, kurių tėvai ar giminės anksčiau ar vėliau yra okupantų nukankinti ir šioji karta turi juos išrauti iš savo sielos, turi slėpti praeitį nuo savo vaikų.

Greta pagrindinių veikėjų autorius talentingu įžvalgumu vaizduoja ir kolūkiečių žmonių gyvenimą, jų rūpesčius ir psichologinius jų charakterio bruožus. Pagairėje skaitytojas randa pilną gyvenimą Lietuvos okupanto priešpadoj: pilką gyvenimo realybę, meilę ir neapykantą, kovą tarp žmogaus blogio ir gėrio polių, ateizmo ir religijos pradus. Nesibaigianti intriga, lengvas stilius. Tai naujas ir vertingas įnašas į mūsų išeivijos kultūrinį lobyną.

Jurgis Giliada, Pagairė. Išleido lietuviškos knygos klubas 1975 Chicagoje. Premijuotas romanas. Aplanas dail. Ados Korsakaitės-Sutkuvienės, 270 pusl. Kaina 4.50 dol., gaunama Drauge.

Romo Kalantos kapas Romainiuose.

GYVASIS DEGLAS UŽSILIEPSNOJO**Vyt. Alantas****Iš spausdinamos knygos ROMAS KALANTA**

1972 m. gegužės 14 d. buvo gražus, saulėtas sekmadienio vidudienis. Kauno Miesto Sode, esančiame prie dabartinio Muzikinio Teatro — nepriklausomybės laikais čia buvo Kauno Valstybinis Teatras — medžiai gražiai žaliavo ką tik išsiskleidusiais pavasario lapeliais. Iš artimos bažnyčios — vienos iš nedaugelio pasilikusių mieste — suskambėjo varpai šaukia tikinčiuosius pamaldosna. Kauniečiai vaikštinėjo takeliais ir sėdinėjo ant suolelių poilsiaudami.

Kauno Miesto Sodas Lietuvai yra istorinė vieta. Čia teatro rūmuose gimė mūsų opera ir apamai profesinis teatras, čia buvo iškilmingai minimos Lietuvos nepriklausomybės atgavimo metinės sukaktys, čia 1929 m. gegužės mėnesį, gindamas nuo teroristų Lietuvos ministerį pirmininką prof. Augustiną Voldemarą, žuvo kap. Pranas Gudynas, čia 1949 m. Lietuvos "laudies seimas" nutarė "prašyti Staliną malonės prijungti Lietuvą prie rusų imperijos" ir t.t. Taigi, atrodo, kad Kalanta nebus pasirinkęs vietą susideginti atsitiktinai! Be gyvųjų jos tragedijos liudininkų, buvo ir mūtų tautos didieji vyrai: sode ant aukštų pastovų rymo M. K. Čiurlionio ir Č. Sasnausko biustai...

Gegužės 14 d. čia viskas buvo ramu ir šventadieniška, kol neprasidėjo didžiosios tragedijos pirmas veiksmas, — kol išbėgus gatvėn viena moteriškė nepradėjo siaubo pagauta šaukti:

— Kažkas padegė save sode!

Bet leikime kalbėti liudininkei:

— Išėjau iš teatro ir sutikau savo draugę, kuri matė Kalantą susideginant. Ji sėdėjo ant suoliuko prie fontano. Jai bežiūrint atėjo ilgaplaukis jaunuolis, kokių dabar Kaune yra daug, ir atsisėdo ant kito suoliuko priešais ją. Jis atsinešė maždaug trijų litrų talpos stiklainį, pilną kažkokio skaidraus skysčio ir pasiūstė prie suolo. Vaikinas išsitraukė iš kišenės užrašų knygutę ir kažką įrašęs, nusviedė į šalį. Paskum jis pašoko ant suoliuko ir prabilo į susirinkusius praeivius pasmerkdamas vergiją, ragindamas lietuvius nepasiduoti ir kovoti su okupantais. Baigęs kalbą, jis nušoko nuo suolo, nusiėmė nuo rankos laikrodėlį, nusiavė batus, ir, paėjęs ant pievelės, ėmė šlakstyti skysčiu. Paskum užsidegė cigaretę, o kitu degtuku padegė savo rūbus, kurie bežiūrint užsiliepsnojo. Degdamas jis bėgiojo po pievelę... Žmonės tuojau ėmė bėgti prie fontano, atsirado ir policininkai. Jie bandė nuplėšti nuo jo drabužius, bet jis bėgo nuo jų šalin vis šaukdamas: — Laisvės Lietuvai! — Kiti liudininkai girdėjo jį šaukiant ant policininkų: — Šalin, šunys! — Po kiek laiko jis suknupo, prašė pribaigiamas ir pagalios nustojo sąmonės. Tuo tarpu atskubėjo greitoji pagalba ir nuvežė jį į ligoninę, bet į kokią ligoninę mano draugė nežinojo. Žmonės kalbėjo, kad jis ten dar atgavęs sąmonę, nesileidęs tardomas ir vis kartojęs: — Aš žūvu už Lietuvos laisvę! — Naktį iš sekmadienio į pirmadienį 12 val. jis mirė.

Kito liudininko žiniomis, Romo užrašų knygutėje buvęs įrašytas šūkiu: — Geriau garbinga mirtis, negu gėdingas gyvenimas! Aš nepatenkintas visuomene, visuomenė nepatenkinta manimi! — O savo mergaitei jis įrašęs: — Aš kitaip negalėjau!...

L Aidotuvės

Romas buvo pašarvotas Vilijampolėje, Panerių gatvėje, Kalantų namuose. Jo karstas netrukus paskendo gėlėse ir vainikuose. Vainikų buvo prinešta tokia daugybė, kad jie nebetilpo ant karsto ir bute, ir juos reikėjo padėti ant šaligatvio. (Kitomis žiniomis, gėlių dėti ant karsto neleidusi policija). Pamatyti pašarvotą Romą buvo sunku: žmonių eilė nuo durų nusitęsė per visą kvartalą.

Buvo paskelbta, kad velionis būsiąs laidojamas ketvirtadienį, gegužės 18 d. 4 val. popiet, betgi policija, nujausdama galint kilti riaušes, 2 val. uždarė Kalantų namus, karstą išnešė pro užpalkines duris ir, lydint tėvams bei šeimos nariams, nuvežė į Romainių kapines ir tyliai palaidojo.

Vienas liudininkas laidotuvių vaizdą papildė taip:

— Man teko dalyvauti Romo Kalantos laidotuvėse. Tiesą sakant, laidotuvių nemačiau. Buvo paskelbta, kad jį laidos naujose Kleboniškių kapinėse, prie Neries. Ten rinkosi žmonės, laukdami ateinančios laidotuvių procesijos. Laukė daugiau kaip pus-

valandį, bet niekas nesisirėdė. Žmonės spėjo kas atsitiko, kodėl taip vėluoja? Staiga pasirodė vienas vyrukas atlėkęs motociklu ir pranešė, kad Romą laidoja kitose kapinėse, gan toli nuo Kauno, Romainiuose. Mes nuskubėjome į tą vietovę. Kadangi nežinojome tiksliai privažiavimo, tai bridome laukais beveik iki kelių, nes gegužės mėnesį dirvos būna dar labai drėgnos. Kapinėse radome tik vieną beverciančią Romo motiną: Romas jau buvo po žeme...

Pažymėtina, kad Kauno spauda ir radijo visą laiką nuo sekmadienio iki ketvirtadienio, t. y. nuo susideginimo iki laidotuvių, neprasižijojo nė žodžio, tarsi Miesto Sode jokios tragedijos ir nebuvo. Be abejo, visas tas įvykis būtų buvęs nuleistas negirdomis, nei nebūtų prasidėjęs maištas Kauno gatvėse.

Jau nuo pirmadienio buvo jaučiama, kad miesto atmosfera labai įelektrinta. Žmonės traukė į Miesto Sodą, būriais stoviniavo prie didvyrio žuvimo vietos, slapta mėtė gėles, o drąsnesieji prieidavo ir arčiau. Civiliai apsirengę policijos pareigūnai žmones fotografavo. Susideginimo vietoje gėlių prisirinkdavo krūvos; naktį policija jas pašalindavo.

Liudininkas atvykęs iš Lietuvos ir apsigyvenęs Amerikoje pasakoja, kad jis su sūnumi sėdėjęs Miesto Sode ir matęs, kaip žmonės mėtė gėles ant susideginimo vietos ir kaip policininkai juos vaikė lazdomis. Policija žmones ir fotografuodavusi ir apamai neleisdavusi būriuotis įvykio vietoje. Taip tęsėsi kasdien nuo pirmadienio iki ketvirtadienio.

Taigi, ketvirtadienį, gegužės 18 d. prie Kalantų namų ėmė rinktis Romo draugai, pažįstami ir šiaip žmonės atiduoti paskutinės pagarbos didvyriui. Susirinko didelė minia, daugiausia jaunimas. Kai belaukiant paaiškėjo, kad Romas jau palaidotas, žmonės ėmė nerimauti šaukdam, kad valdžia esanti melagė ir apgavikė. Policija, kurios čia buvo prigabenta irgi nemažai, irgi ėmė šaukti, kad minia nutilų ir išsiskirstytų, bet niekas neklausė. Tada policija pavartojo jėgą, ir prasidėjo atkaklios muštynės. Sako, kad vienas policininkas buvęs nukautas. Ar ta žinia tikra, ar tik gandas, nebuvo šaltinių jai patikrinti, bet aišku tik tiek, kad buvo sužeistų vienoje ir kitoje pusėje ir kad, anot kauniečių žargono, daugeliui policininkų kaip reikiant tekė "į skudurus".

MAISTO PIRMOJI DIENA

Apkūle policininkus, maištaujantieji laidotuvių dalyviai neišskirstė o pasileido iš Vilijampolės miesto link. Liudininkų žodžiais tariant, įspūdis buvęs milžiniškas: tūkstantinė organizuota jaunimo minia susirikiavusi eilėmis žygiavo skanduodama:

— Į Miesto Sodą. Į Miesto Sodą! Laisvės Lietuvai! Laisvės jaunimui! Žydai atgavo laisvę, dabar mūsų eilė! Mes turim vieną motiną! — sukilėliai turėjo galvoje Lietuvą.

Anot kito liudininko, vaizdas buvęs šurpulingai didus.

Vieta Kauno miesto sode kur susidegino Romas Kalanta

TEISININKĄ ANTANĄ VAIŠNĮ PALAIDOJUS

A.a. Antanas Vaišnis nuo savo atvykimo dienos į Ameriką gyveno Waterburyje. Prieš keletą metų jo žmona Emilija mirė vėžio liga. Jis jai pastatė gražų paminklą ir kapą rūpestingai prižiūrėjo. Velionis sirgo trumpai, buvo

paraližuotas ir neatgaudamas kalbos mirė balandžio 27 d. 11 val. vakare. Gegužės 2 d. buvo pašarvuotas Stoke's laidotuvių namuose. Vakare 7 val. giminės ir artimieji susirinko atsisveikinti su mirusiu.

Iš artimųjų giminųjų buvo: sūnus Arvydas iš Kalifornijos, sesuo Magdalena Gureckienė iš Waterburio, Algis Gureckas iš Washington, D.C., brolis Matas Vaišnis su žmona iš Ocean City ir Rimas Vaišnis su žmona iš New Haven, Conn. kuris Antaną dažnai lankė ligoninėje ligos metu.

Rožančių kalbėjo didelis lietuviškos veiklos ir šalpos rėmėjas kun. Jonas Ruokis.

Kitą dieną, šeštadienį, 9 val. ryto velionis iš Stoke's laidotuvių namų buvo palydėtas į Waterburio šv. Juozą po bažnyčią. Mišias atnašavo klebonas kun. Jurgis Vilčiauskas. Per mišias solo giedojo Jonas Brazauskas — Naujelio 'Kad skausmas Tau širdi...' ir Mikulskio duetą su bažnyčios vargonininku-muziku Jonu Beinorium — 'O Dieve Geriausias...'. Į kapus palydėjo ilga virtinė automobilių, giminųjų, artimųjų ir pažįstamų.

Visados griaudinančią giesmę 'Marija, Marija' gražiai ir jautriai dalyviams pagiedojus, Antano Vaišnio laidotuvės buvo baigtos, taip kaip jis ir pageidavo — kukliai ir be prakalbų. Vaclovas Kuzmickas, nuoširdus ir artimas mirusiojo prietelis, keliais žodžiais paliūdijo mirusiojo norą būti palaidotam be prakalbų. Algis Gureckas sūnaus Arvydo ir visų giminųjų vardu padėkojo visiems už dalyvavimą, suteiktą pagalbą ir pareikštą užuojautą ir pakvietė visus dalyvius prisieptiems.

Giminės, draugai ir prieteliai vietoje gėlių, kaip a.a. Antanas Vaišnis pageidavo, paaukojo Dirvai 48 dolerius. Neturėdamas aukotojų adresų, Arvydas Vaišnis visiems Dirvos aukotojams nuoširdžiai dėkoja. (mg)

ANTANAS MACEIKA TYLUSIS AMBASADORIUS

(Atkelta iš 4 psl.)

dr. Juozui Leimonui atminti. Apie jį kalbėjo dr. Kaladė iš Bostono. Kartu dalyvavo S. Leimonienė-Gimbaitienė. Tame kambaryje pagrindinę sieną puošia dail. Juozo Bagdono didžiulis kūrinys.

Taip pat buvo pagerbti prieš du metus tragiškai žuvę du jauni studentai: Rimanantas Birutis ir Tomas Didžpinigaitis. Jų atminimui dedikuotas sporto kambarys, kuriame ir jie būtų dažni svečiai, nes buvo aktyvūs jaunuoliai. Apie juos žodį tarė Lilė Milukienė.

Akademija buvo gerai organizuota. Įžangos žodį tarė generalinis konsulas A. Simutis, pranciškonai tėvas Placidus, OFM ir tėvas Baltakis, OFM, vadovavo A. Vakselis, LB New Yorko Apygardos pirm. Po akademijos buvo E. Mickeliūnienės paruoštos vaišės.

Tą pačią dieną 4 val. p. įvyko Vysk. M. Valančiaus 100 m. mirimo minė-

Detroito lietuviai

ANTANAS GRINIUS

• ALT S-gos Detroito skyriaus metinis narių susirinkimas įvyks gegužės 18 d. 12 val. Lietuvių Namuose. Susirinkime skyriaus valdyba padarys savo veiklos pranešimus ir bus renkama nauja valdyba ir atstovai į įvykstantį gegužės 24-25 d. ALT S-gos seimą. Susirinkimas labai svarbus ir skyriaus valdyba prašo visus skyriaus narius ir prijuočiančius susirinkime dalyvauti.

Ne už kalnų ir skyriaus išvažiavimas-piknikas įvykstantis p.p. Adamsų sodyje birželio 29 d. prie gražaus Tyspico ežero.

• Vysk. Motiejus Valančiaus 100 metų mirimo sukakties paminėjimas įvyko gegužės 4 d. Kultūros Centre. Kruopščiai paruoštą pasikaitą apie Vyskupą M. Valančių skaitė prof. kun. Stasys Yla, smulkiai paminėjęs jo gyvenimą ir atliktus darbus.

Po pertraukos turėjome meninę dalį, kurią pravedė Taura Zarankaitė. Karolis Balys padėklamavo iš Vysk. Valančiaus raštų ištrauką apie siuvėją ir eilėraščių "Palik sveika". Moterų vokalinis ansamblis vadovaujamas muz. Stasio Šližio padainavo penkias dainas ir Br. Budriūno kantatą "Lietuvos šviesos keliu". Šis St. Šližio moterų ansamblis yra gerai paruoštas ir savo dainomis gražiai reprezentuoja Detroitą. Ir šį kartą susilaukė nuo publikos daug plojimų. Plojo po kiekvienos dainos. Minėjimas užbaigtas Lietuvos himnu. Rengimų komiteto pirm. Jurgis Mikaila padėkojo pasikaitininkui ir programos atlikėjams. Programos vedėjai Taurai Zarankaitėi nuo Detroito Kultūros Klubo įteikė Vilniaus miesto jubiliejinį ženklelį-medalį. Salėje buvo suruošta Vysk. M. Valančiaus raštų paroda. Ją žmonės gausiai lankė ir jo raštais domėjosi. Parodai eksponatai buvo paskolinti iš Br. Kviklio, Chicagoje. Parodą tvarkė s. Algis Vaitiekaitis. Jam talkininkavo: Jurgis Baublys, Algimantas Gilvydis ir Antanas Norus. Minėjime dalyvavo 270 žmonių.

Gausiai žmonės lankė ir dr. J. Šalnos skulptūros darbų ir A. Petrikonio paveikslų parodą suruošta klasės kambaryje gegužės 3-4 d. Gautomis žiniomis buvo parduota virš 30 paveikslų

jimas-akademija, kurioje P. Jurkus apibūdino Valančiaus reikšmę Lietuvai, o iš jo raštų ištraukų paskaitė akt. H. Kačinskis. Po minėjimo vyko vaišės. Rengė Vaizganto klubas. (eč)

ir nemažai skulptūrų. Apilankė apie 400 žmonių.

• SLA 352 kuopa birželio 8 d. Jūrų šaulių "Švyturio" kuopos stovyklavietėje rengia pavasario išvažiavimą-gegužinę. Stovyklavietės vartai bus atidaryti 11 val. Visi lietuviai kviečiami atvykti į šią pavasario gegužinę ir praleisti gamtoje dieną.

LITUANISTIKOS INSTITUTO PENKTOJO SUVAŽIAVIMO CLEVELANDE PASKAITŲ TVARKARAŠTIS

šeštadienį, gegužės 17 d.

- 10:30-12:00 "Vysk. M. Valančius istorijoje ir istorikas", skaito V. Trumpa.
"Lietuva viduramžių prancūzų autoriaus Pilypo de Mezieres traktate", skaito dr. J. Jakštas.
1:30- 3:30 "Kriavo akto autentiškumas", skaito J. Dainauskas.
"Lietuva amerikoniškuose istorijos vadovėliuose" — dr. J. P. Slavenas.
"Lietuvių genčių prekybiniai santykiai su Romos imperijos provincijomis pirmaisiais amžiais po Kristaus" — dr. J. Puzinas.
"Valančiaus raštų stilius" — Ant. Vaičiulaitis.
"Iechoko Mero kūryba" — dr. R. Šilbajoris.
"Vaizduojamojo požiūrio technika šėmos ir Sluckio romanuose", skaito dr. K. Keblys.
3:30- 5:00 "Socialinės ir kultūrinės problemos suklektyvintam Lietuvos kaime", skaito dr. Ben. V. Mačiuka.
"Tautiškumas ir socialė kaita Baltijos respublikose" — dr. V. Vardys.
"Eglės pasakos gyvavimo šaltiniai", skaito El. Bradūnaitė.
"Lietuvos geologinių sluoksnių amžius" — B. Saldukienė.

Sekmadienį, gegužės 18 d.

- 1:00- 3:00 "Priebalsių palatizacija prieš priešakinius balsius baltų kalbose, specialiai atsižvelgiant į prūsų kalbą", skaito dr. W. R. Schmalstieg (lietuviškai).
"Baltų ir slavų kalbų sauntykių tyrinėjimai 1970-1975 m.", skaito dr. A. Klimas.
"Bendrinės lietuvių kalbos raida", skaito L. Dambriūnas.
1:30- 3:00 "Akultūracijos klausimu", kalbės dr. Vyt. Černius.
3:10- 5:30 "Lietuvių architektūros problemos Amerikoje" — arch. J. Mulokas.
"Lietuvių išeivijos sukurtos kultūros vaizdinė dokumentacija" — kun. Alg. Kezys, S.J.
"M. K. Čiurlionio dailės bruožai" — dail. A. Tamošaitis.

Suvažiavimas vyksta Lietuvių Namų salėje, 877 E. 185 St., Cleveland, Ohio.

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA

Tel. 263-5826 (įstaigos) ir 677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor Chicago, Ill. 60601

TAUPLYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:
7¼% — 6 metų su \$1,000, minimum.
7½% — 4 metų su \$1,000, minimum.
6¾% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6½% — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĒLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.L.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAZEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRY S MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS
LAI DOJIMO I STAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO

2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS

1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRY S MODERNIOS KOPLYČIOS

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

DELLA E. JAKUBS & SON

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĒSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando skyriaus naujai perrinkta valdyba savo posėdyje 1975 m. gegužės 6 d. vienbalsiai nutarė pasilikti sekantiems metams šiose pareigose: Algis Rukšėnas — pirmininkas, Ingrida Bublienė — vicepirm., Albina Bakūnienė — sekretorė, Ant. Alkaitis — išdininkas, V. Stankus — vicepirm. tarporganizacijoms ir jaunimo koordinavimo reikalams, Ant. Jonaitis — vicepirm. parengimams, Jurgis Malskis — valdybos narys.

• ALT S-gos jubiliejiniam bankete š. m. gegužės 24 d. Clevelande, Ramada Inn, meninę programą atliks: sol. Audronė Simonaitytė, jai akompanuos pianistė Birutė Smetonienė ir savo poeziją skaitys Vladė Butkienė.

• Kapų puošimo diena Clevelando skautininkės prie lietuvių kapų Visų Šeilių kapinėse įsmeigs lietuvišką vėliavėlę. Kadangi kai kurių palaidotų lietuvių pavardės suamerikonintos, tai sunku atpažinti. Jei giminės pageidautų, kad būtų įsmeigta vėliavėlė, prašome pranešti skautininkių draugovės pirm. M. Kižienei tel. 531-8429.

• Pianistė Birutė Smetonienė atliko Mozarto ir Liszto kūrinius Cleveland Music

Šventos Mišios už

ROMĄ KALANTĄ

ir visus Lietuvos kankinius gegužės 14 d. 7 val. vak. Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos bažnyčioje.

Maldos ir meilės ženkle nuosirdžiai visi dalyvaukime.

Clevelando ALTo
Skyrius

LB Clevelando apylinkės naujoji valdyba. Sedi iš kairės: pirm. J. Malskis, J. Žilionis, Pr. Karalius, Stovi: V. Bacevičius, J. Biliūnas, Br. Gražulis, A. Rukšėnas ir S. Astrauskas. V. Bacevičiaus nuotrauka

and Drama Club rengtame koncerte gegužės 8 d. Aca-cia Country Club.

Ieškau pirkti tautinius rūbus. Didumas — 15 metų mergaitei. Rūbai turėtų būti, bent geram stovy. Skambinti: V. Bacevičiui, telef. 681-6509 arba 481-1016.

• A. A. Juliaus Smetonos atminimui, Cleveland Music and Drama Club paskyrė stipendiją muziką ir dramą studijuojančiam jaunimui.

Andru Realty įstaiga Euclid, Ohio aptarnavimui lietuvių Naujos parapijos rajone. Turi pardavimui daug dviejų ir vienos šeimos namų. Skambinti: 486-0060. Elena Andru (35-38)

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

• GEGUŽĖS 16-18 D. Lituanistikos instituto suvažiavimas.

• GEGUŽĖS 18 D. Šv. Jurgio parapijos metinis susirinkimas parapijos salėje.

• GEGUŽĖS 24 D. ALTS-gos sukaktuvinio seimo banketas.

• GEGUŽĖS 24-25 D. Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos 25 m. sukaktuvinis seimas.

• BIRŽELIO 1 d. Šv. Kazimiero lit. mokyklos mokslo metų pabaigtuvių aktas N. parap. salėje.

• BIRŽELIO 8 D. — "Mada ir grožio pasaulis" — Dalia Orantaitė. Rengia skautininkės.

• BIRŽELIO 14 D. 7 v.v. Naujosios parapijos salėje S. Barzduko knygos pristatymas. Rengia ateitininkijos ir skautijos jaunimas.

• BIRŽELIO 15 d. tragiškų birželio įvykių minėjimas. Ruošia Alto skyrius.

• BIRŽELIO 22 D. Pensininkų klubo Joninių gegužinė.

• BIRŽELIO 29 D. LKVS Ramovė gegužinė.

• LIEPOS 13 D. — Skautininkių-kų išvyka gamton.

• LIEPOS 20 D. Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopos gegužinė.

• RUGPĖČIO 24 D. Žalgirio šaulių kuopos gegužinė.

• Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gaukite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

Buvusiam clevelandiečiui

A. A.

KAZIMIERUI BARAUSKUI

staiga ir netikėtai š. m. gegužės 2 d. iškeliauvus į amžinybę, jo žmonai VALERIJAI, sūnui ARVYDUI ir dukrai DAINAI, gyvenantiems Los Angeles, reiškia užuojautą ir kartu liūdi

A. P. Petraičiai
O. J. Kazėnai
M. J. Švarcai
J. Kaklauskas
Vl. Bacevičius
A. L. Dautartai

A. A.

KAZIMIERUI BARAUSKUI

mirus, jo žmoną VALERIJĄ, sūnų ARVYDĄ, dukrą DANĄ, artimuosius ir draugus nuosirdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Jonas Citulis,
Juozas Kaklauskas
Cleveland, Ohio

KAZIMIERUI BARAUSKUI

mirus, žmonai VALERIJAI, sūnui ARVYDUI ir dukrai DAINAI bei artimiesiems nuosirdžiai užuojautą reiškia

Natalija ir Vytautas
Aukštuoliai

ANTANUI VAIŠNIUI

nelauktai mirus, jo broliui MOTIEJUI ir sūnui ARVYDUI su šeimomis bei kitiems giminėms ir artimiesiems giliausią užuojautą reiškia

Valerija ir Bronius
Nemickai

Mielam jaunystės dienų prieteliui

ANTANUI VAIŠNIUI

mirus, jo sūnui ARVYDUI, seseriai, broliams su šeimomis, giminėms ir artimiesiems reiškia gilią užuojautą ir kartu liūdi

Mečislovas, Valerija,
Algirdas ir Regimantas
Meiliūnai

REGISTERED NURSES ALL SHIFTS OPEN

- EXCELLENT STARTING SALARY
- SHIFT DIFFERENTIAL
- 9 PAID HOLIDAYS
- REFUNDABLE PENSION PLAN
- INCREASES EVERY 6 MONTHS TO 24 MONTHS
- 3 WEEK VACATION 1ST YEAR
- FREE HOSPITALIZATION
- FREE PARKING
- 15 DAYS SICK LEAVE PER YEAR
- LIVE IN ACCOMMODATIONS AVAILABLE FOR SINGLE PERSON

SUNNY ACRES HOSPITAL

4310 Richmond Rd.

For further information and interview
Call Nursing Office 216-464-9500, Ext. 203

An Equal Opportunity Employer

(38-40)

A. A.

DR. NINAI KRAUČELIŪNAITEI

mirus, jos artimiesiems reiškia nuosirdžiai užuojautą

Aldona ir Povilas
Švarcai

FREE....SUPER GIFTS AT SUPERIOR SAVINGS!

RCA 17" Color TV for Certificates of Deposit

Limited
offer while
supply
lasts.

- Deposit \$1,600, 4-year maturity and get the TV set now.
- Deposit \$2,500, 29 months maturity and get the TV set now.
- Deposit \$5,000, 14 months maturity and get the TV set now.

TELEVISIONS BASED ON DISCOUNT CERTIFICATES.
Penalty is imposed for early withdrawals.

Open a new account or add to your present Savings Account and get 5¼% daily interest PLUS...

Corning Ware 9-inch Pie Plate
for a deposit of \$250 or more.

Irvinware's Gourmet
Susan for
a deposit
of \$500
or more.

Corning Ware Petite
Fours Set for a deposit
of \$1,000 or more.

Deposits must remain at least one year.

Open Saturdays
Closed Mondays

Also available are 7¼% C.D.'s for 6-year maturity in \$1,000 units.

Superior Savings AND LOAN ASSOCIATION

MAIN OFFICE
798 East 185th Street

SUPERIOR OFFICE
6712 Superior Avenue

EUCLID OFFICE
13515 Euclid Avenue

CEDAR OFFICE
14406 Cedar Road (near Green)

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• **Petras Didelis, Algirdas Dilba, Vincentas Gruzdis, Irena Karalienė, Vytautas Matonis ir Motiejus Vaišnys** vyksta į Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Seimą Clevelande atstovauti Philadelphiajos skyrių ir apygardą.

• **"Tautinės minties keiliu"** knygos išleidimui aukojo 100 dol. ALT S-gos Los Angeles skyrius, įrašydamas savo vardą į mecenatus.

Anthony Navikas, iš Wilkes Barre 20 dol.

• **Solistė Audronė Simonaitytė**, kuri tik prieš 5 metus atvyko iš Lietuvos, dainuos š. m. gegužės 17 d. Philadelphiajoje. Jai akompanuos pianistė Aldona Kepalaitė iš New Yorko, ir taip pat atliks kelis kūrinius, tarp kurių ir M. K. Čiurlionio 6 preludus. Šiuo koncertu yra didelis susidomėjimas, nes solistė A. Simonaitytė Philadelphiajoje dainuoja pirmą kartą. Be to, šis koncertas bus tartum uždarymas šio pavasario koncertų sezono, nes daugiau koncertų šį pavasarį niekas neberengia. Koncertu rūpinasi Philadelphiajos ateitininkai. (ag)

• **Aleksandra ir Liudas Sagiai**, Grandinėlių vadovai, Dirvai paremti atsiuntę auką 20 dol. Ačiū.

• **A. Andrusis**, Seascape Motel 3321 S. Atlantic Av., Daytona Beach, Floridoje,

savininkas, atnaujindamas prenumeratą, atsiuntė Dirvai paremti auką 13 dol. Ačiū.

• **V. Kulbokas**, Cicero, Ill., P. Narvydas, Maspeth, N. Y., A. Vasaitis, Chicago, Ill., atnaujindami prenumeratą, Dirvai paremti pridėjo auką po 7 dol. Ačiū.

• **V. Janukaitis**, Detroit, Mich., G. Motiejūnas, Cleveland, Ohio, atnaujindami prenumeratą, pridėjo Dirvai paremti auką po 5 dol. Ačiū.

• **San Francisco LB** apylinkė gegužės 17 d. 8 val. Sokol Hall, San Mateo, rengia pavasario balių. Apylinkės valdybą sudaro: pirm. Adomas Mickevičius, Paulius Laurinaitis, Vanda Šliupienė, Lila Pažemėnienė ir Danutė Janutienė.

Kun. P. Manelis laikys šv. Mišias lietuvių kolonijai gegužės 8 d. 12 val. Notre Dame College koplyčioje, Belmont. Po pamaldų bus gegužinė.

WANTED EXPERIENCED HONING OPERATORS
Eastside precision metal working firm needs well qualified operators with applicable experience. For full time work. Interested applicants should apply in person at
MUTUAL METAL PRODUCTS
17600 South Waterloo Rd.
Cleveland, Ohio 44119
An Equal Opportunity Employer (38-41)

WANTED ROLLING MACHINE OPERATORS EXPERIENCED
313-793-6214
(38-42)

LOS ANGELES TAUTININKŲ VEIKLA

ALT S-GOS METINIS SUSIRINKIMAS

Š. m. balandžio mėn. 20 d. Tautinių Namų naujai įrengtoje svetainėje įvyko A. L. Tautinės S-gos, Los Angeles skyr. metinis susirinkimas.

Tur būt, retas organizacinis vienetas išieivijoje gali prilygti šiam ALT S-gos skyriui: per praeitus metus tiek daug pasireikšta kultūrinėje ir visuomeninėje veikloje ir šiame susirinkime dalyvavo daugiau negu pusė sąrašuose esančių narių.

Susirinkimą atidarė pirmininkas A. Mažeiką, prašydamas pagerbti susikauptą minutę praeitais metais iš mūsų tarpo išsiskyrusius mielus narius prof. J. Rautkį ir buv. skyriaus pirm. V. Mažeikienę. Susirinkimui pirmininkauti pakvietė Ed. Balcerį ir sekretoriauti M. Vaičiūnė.

Pirm. A. Mažeikos praeitų metų veiklos apibūdinimas tikrai buvo įspūdingas. Pirmiausia pasidžiaugė, kad į skyrių įstojo 6 nauji nariai: V. ir J. Čekanauskai, V. ir A. Juodvalkiai, Vl. Gilytis ir R. Bužėnas. Surengtas Dirvos novelės laureatės P. Orintaitės - Janutienės pagerbimas. Prezidento Antano Smetonos 100 m. nuo jo gimimo ir 30 m. nuo jo mirties pagerbimas - akademija pravesta labai iškilmingai. Šiam minėjimui garbės komitetą sudarė visų organizacijų atstovai, o vykdomąją komitetą ALT S-gos v-ba iš A. Mažeikos, J. Petronio ir H. Kmito, ant kurių pečių ir užgriuvo visų darbų ir darbe-

lių našta. Šioje akademijonų parengimų. Išd. J. Petje pagrindinę kalbą pasakė, ronio apyskaita pilnai patvirtinta Revizijos Komisijos, susidedančios iš dr. P. Pamataičio ir Ed. Balcerio. Susirinkimas vienbalsiai patvirtino visus v-bos prašymus ir apyskaitas ir buv. v-bai išreiškė gilią ir nuoširdžią padėką.

Į Naują valdybą pasiūlyta ir vienbalsiai išrinkti (niekam neatsisakant!), kurie vėliau pareigomis pasiskirstė: pirm. A. Mažeika, vicepirm. ir išd. J. Petronis, sekr. H. Kmitas, nariai V. Čekanauskas ir A. Batkus. Revizijos Komisija — M. Vaičiūnė, dr. P. Pamataitis ir Ed. Balceris. Į ALT jubiliejinį seimą atstovais išrinkti A. Mažeika ir Br. Dūda. Į ALT Los Angeles sk. metinį susirinkimą atstovais išrinkti A. Mažeika ir Ed. Balceris. Nutarta paskirti \$50.00 auką ALT S-gos v-bai.

Skyriaus piniginę apyskaitą padarė išd. J. Petronis. Skyriaus kasoje pinigų nedaug, nes pr. metų kultūrinio-visuomeninio pobūdžio parengimai ir aukos išd. nepapildė, bet išsėmė, o pinigą atnešančių parengimų nebebuvo įmanoma surengti, nes labai artimos organizacijos (Korp! Neo-Lithuania ir Tautiniai Namai) taip pat turėjo po po-

seimui ir \$100.00 ALTS istorijai. Nesant kasoje pakankamai pinigų, čia pat susirinkimo dalyviai tiems reikalams dosniai suaukavo virš šimtinės. V. Čekanauskas paragino visus asmeniškai rašyti laiškus ir telegramas Lietuvos okupacijos nepripažinimo reikalu. Susirinkimo vardu, taip pat, nutarta pasiųsti telegramas JAV Prezidentui ir įvairiems Kongreso atstovams.

Susirinkimas praėjo labai sklandžiai ir jaukioje bei darbingoje nuotaikoje. Po susirinkimo dar valandėlę pabūvota prie kuklių vaišių. (eb)

MERCEDES BENZ MECHANIC

Immediate opening for experienced mechanic to work exclusively on Mercedes Benz automobiles. The successful candidate should have several years experience preferably with factory training, other experience will be considered. This growth position can lead to shop supervisor or service manager. Send resume detailing work experience, salary history to:
BILL DOVELL
MOTOR CAR CO.
2565 Indiana Ave.
Columbus, Ohio 43202
(38-41)

OPENINGS IN KITCHEN

RELIEF COOK — Requires experience as garde-manger, butcher, cook.

CARVER-SANDWICH MAKER—Experience with meat slicer.

PARTY — Experienced in kitchen preparation.

GARDE-MANGER — Experience in banquet set-up and cold food preparation.

NO APPOINTMENT NECESSARY
MON. thru THURS. 9-12 A.M. 1-3 P.M.

WESTERN INTERNATIONAL HOTELS

Michigan Inn

16400 J. L. Hudson Dr., Southfield, Mich.
313-559-6500

An Equal Opportunity Employer

MALONIAI Kviečiame visus į AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS

SAJUNGOS
JUBILIEJINIO
SEIMO

BANKETA

1975 m. gegužės 24 d. šeštadienį, 8 v.v.

Ramada Inn, 26811 Euclid Ave., Wickliffe, Ohio

MENINĖJE PROGRAMOJE:

Solistė AUDRONĖ SIMONAITYTĖ

Akompanuoja

pianistė BIRUTĖ SMETONIENĖ

Savo poezijos kūrybą
skaitys VLADĖ BUTKIENĖ

Kokteilis 7:30 v.v.

Karšta vakarienė ir šampanas. Šokiams
gros Slabodos orkestras.

Solistė AUDRONĖ SIMONAITYTĖ

Pianistė BIRUTĖ SMETONIENĖ

Bilieto kaina asmeniui \$10.00. Vietas baliuje prašome nesivėluojant užsisakyti pas Seimo rengimo komiteto narius: S. Astrauską — tel. 943-5948, Dr. A. Butkų — 932-9944, J. Mockų — 681-5295, V. Stuogį — 486-2387, K. Karalį — 229-2419, V. Benokraitį — 481-5175, E. Maslauskienę ir Dirvoje — 431-6344.